

Bestuursverslag 2025

Stichting Pallas

Loopkantstraat 25

5405 AC Uden

Voorwoord

A. 1. Algemeen

- 1.1 Algemene gegevens
- 1.2 Juridische structuur
- 1.3 Onze missie, visie en doelstelling
- 1.4 Strategisch beleidsplan 2024-2028
- 1.5 College van Bestuur
- 1.6 Scholen
- 1.7 Code Goed Bestuur
- 1.8 Klachten
- 1.9 Horizontale dialoog en verbonden partijen
- 1.10 Maatschappelijke thema's

2. Leerlingaantallen

3. Personele kengetallen

4. Verantwoording van het beleid

- 4.1 Onderwijs en kwaliteit
- 4.2 Personeel en professionalisering
- 4.3 Huisvesting en facilitaire zaken
- 4.4 Financieel beleid

5. Verantwoording van de financiën

6. Continuïteitsparagraaf

- 6.1 Financieel toekomstperspectief
- 6.2 Risico's en onzekerheden, administratieve organisatie
- 6.3 Informatiebeveiliging en privacy

7. Ondertekening bestuur en RvT

Bijlage 1	Jaarverslag Raad van Toezicht
Bijlage 2	Jaarverslag GMR
Bijlage 3	Overzicht scholen Stichting Pallas

B. Jaarrekening

C. Controleverklaring accountant

Voorwoord

Het jaar 2025 stond voor Stichting Pallas in het teken van herstel, versterking en gezamenlijke koersvastheid. De organisatie bevond zich aan het begin van het verslagjaar in een uitdagende situatie, gekenmerkt door wisselingen in de bestuurlijke laag, de schoolleiding en de Raad van Toezicht, een hoog ziekteverzuim, toenemende financiële tekorten en een onvoldoende beoordeling door de onderwijsinspectie.

In 2025 is stevig ingezet op het realiseren van de herstelopdracht, met bijzondere aandacht voor BKA1 (visie, ambities en doelen) en BKA2 (uitvoering en kwaliteitscultuur). De herstelopdracht is verbonden met de vier koersambities uit het strategisch beleidsplan *We hissen de zeilen (2024–2028)*. Bij de start van mij als nieuwe bestuurder in augustus heeft de RvT een aanvullende bestuurlijke opdracht geformuleerd.

Tijdens een gezamenlijke bijeenkomst in november met de Raad van Toezicht, de GMR, schoolleiders, bestuur en staf is deze bestuurlijke opdracht opnieuw doordacht en aangescherpt. Dit heeft geleid tot een gedeelde koers, heldere prioriteiten en een breed gedragen verantwoordelijkheid voor onderwijskwaliteit en professionele cultuur. Deze gezamenlijke reflectie vormde een belangrijke stap in het versterken van de bestuurbaarheid en de interne samenhang binnen de stichting.

Binnen de scholen is in 2025 intensief gewerkt aan het versterken van de kwaliteitszorg, het ontwikkelen van een professionele werkcultuur en het verder vormgeven van de collegiale samenwerking en kennisdeling binnen de vier nieuw gevormde clusters. Zoals verderop in dit verslag wordt beschreven, hebben de schoolleiders en intern begeleiders in 2025 samen een scholing gevolgd met als doel eenzelfde beeld te krijgen bij onderwijskwaliteit en eigentijds vrijeschoolonderwijs. Dit is een belangrijke aanzet geweest voor de benodigde professionalisering. Deze gezamenlijke ontwikkeling draagt bij aan een meer consistente en toekomstbestendige onderwijskwaliteit binnen Pallas.

We kijken terug op een intensief maar zeer waardevol jaar. De samenwerking tussen schoolleiders, staf en teams is verstevigd en kenmerkt zich door betrokkenheid en professionaliteit. Dit geeft vertrouwen om in 2026 voortvarend verder te bouwen aan een stabiele, lerende en toekomstbestendige organisatie.

Ook op het gebied van personeel en organisatie zijn belangrijke stappen gezet. Tegelijkertijd blijft het relatief hoge ziekteverzuim een aandachtspunt. In 2026 is inzet op duurzame inzetbaarheid en preventie noodzakelijk.

Het financiële resultaat over 2025 bedraagt ruim € 1,3 miljoen positief. Het positieve resultaat is geheel het gevolg van de uitspraak van de Raad van State in de procedure rondom de wetswijziging bekostiging 2023. Deze leidt tot een vordering op OCW van ruim € 1,3 miljoen. Zonder deze bijzondere post bedraagt het resultaat €32.000 negatief, waar -€1,1 miljoen was begroot. Dit is het gevolg van een verhoogd bewustzijn rondom uitgaven binnen de hele organisatie, strakke sturing en enkele meevallers vanuit subsidies.

Dit bestuursverslag biedt aan de lezer inzicht in de resultaten, ontwikkelingen en uitdagingen van 2025. Het vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van Stichting Pallas. Lezers worden van harte uitgenodigd kennis te nemen van de inhoud en de ontwikkelingen die in gang zijn gezet om Stichting Pallas verder te versterken en toekomstbestendig te maken.

Ik spreek hierbij mijn waardering uit voor alle medewerkers van Stichting Pallas. Zij hebben zich in 2025, ondanks de onrust en de grote uitdagingen, dagelijks ingezet om goed vrijeschoolonderwijs te bieden aan al onze leerlingen.

Met vertrouwen en ambitie kan in gezamenlijkheid de koers worden uitgezet om Pallas te versterken zodat we in de toekomst dagelijks blijven bouwen aan *krachtig eigentijds vrijeschoolonderwijs*. Vrijeschoolonderwijs vanuit hoge verwachtingen.

Michiel Leijser, bestuurder
22-04-2026

1 Algemeen

1.1 Algemene gegevens

Naam: Stichting Pallas
Bezoekadres: Loopkantstraat 25
5405 AC Uden
Telefoon: 0413-230008
E mail: info@stichtingpallas.nl
Website: www.stichtingpallas.nl
KvK nummer: 09115973
Bestuursnummer: 41246
Contactpersoon: Sandra Pennings

1.2 Juridische structuur

Stichting Pallas verenigt negentien vrijescholen voor basisonderwijs in Midden- en Zuid-Nederland. De Pallascholen maken deel uit van de groep van ruim honderd vrijebasissscholen in Nederland. De Nederlandse vrijescholen maken deel uit van een wereldwijde beweging van vrijescholen die zich laat inspireren door de menskundige inzichten van Rudolf Steiner. De Pallascholen voldoen aan de wettelijke criteria zoals deze door de overheid worden gesteld. De scholen committeren zich aan de kerndoelen van het basisonderwijs. Deze zijn voor de vrijescholen beschreven in de publicatie *'Ik zie rond in de wereld'* (2006).

De Pallascholen worden bekostigd vanuit de rijksbijdragen voor het Primair Onderwijs. Deze bestaan in 2025 onder andere uit reguliere bekostiging, overgangsbekostiging, groeibekostiging en subsidie voor basisvaardigheden. Naast de rijksbijdragen ontvangen scholen middelen van onder andere gemeenten, Stichting Vrienden van Pallas, inkomsten voor verhuur/medegebruik, detachering en UWV.

Elke 'entiteit' (scholen, bestuur/staf en gemeenschappelijk) heeft een eigen financiële administratie en investerings- en exploitatiebegroting.

1.3 Onze missie, visie en doelstelling

In onze missie beschrijven we ons bestaansrecht. De missie vertelt in algemene zin waar we voor staan. De missie van Stichting Pallas is statutair vastgelegd in de doelstelling (artikel 2 van de statuten):

De stichting heeft ten doel:

- het geven van onderwijs op basis van het antroposofische mensbeeld;
- het in stand houden en bevorderen van het vrijeschoolonderwijs in Midden- en Zuid-Nederland;
- het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van de vrijeschoolpedagogiek en -didactiek;
- en voorts al wat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- het oprichten en beheren van scholen;
- het samenwerken met de overheid en met andere onderwijsinstellingen, organisaties en (rechts-)personen die eenzelfde dan wel aanverwant doel nastreven;
- alle overige middelen die voor het realiseren van het doel bevorderlijk kunnen zijn.

We verzorgen onderwijs met als basis de antroposofische menskunde

Het vrijeschoolonderwijs is geïnspireerd door de antroposofie. Heel kort gezegd gaat de antroposofie ervan uit dat ieder mens een eigen levensweg bewandelt. Daarbij maak je zowel een lichamelijke als geestelijke als emotionele ontwikkeling door. Onderwijs is binnen deze visie dus toekomstgericht. Bij kinderen op de basisschool is dat eerste wel duidelijk zichtbaar: zij groeien van kleine kleuter tot bijna-puber. De pedagogische uitgangspunten van het vrijeschoolonderwijs zijn gericht op de ontwikkeling van de individuele kwaliteiten van het kind.

We bieden eigentijds en zich ontwikkelend onderwijs

De samenleving is voortdurend in ontwikkeling. Vanuit een wakkere en open houding van schoolleiders en leerkrachten vindt onderzoek plaats om, daar waar relevant, nieuwe wetenschappelijke inzichten toe te passen. Deze dynamiek leidt tot eigentijds en zich ontwikkelend vrijeschoolonderwijs, waarbij alle leerlingen actief en betrokken zijn.

De leerkracht is de schepper van het onderwijs

Onze betrokken leerkrachten werken vanuit persoonlijk leiderschap. Ze groeien meerdere jaren mee met dezelfde klas en verdiepen zich voortdurend in nieuwe lesinhouden. Steeds opnieuw de verbinding maken met vertelstof, passend bij de leeftijdsfase van leerlingen en het ontwerpen van lessen draagt bij aan de levendigheid van het onderwijs. Bij nieuwe lesstof raakt ook de leerkracht zelf opnieuw geïnspireerd en 'in ontwikkeling'. Dit heeft een aanstekelijke werking op de leerlingen.

We vormen een lerende organisatie, we leren met en van elkaar

We vormen een lerende organisatie die haar medewerkers in staat stelt zich te ontwikkelen door scholing, reflectie en onderzoek.

We staan actief en zichtbaar in de wereld

We verbinden ons actief met de samenleving, zowel met de omgeving van de school als, in bredere zin, met onderwijs, politiek en wetenschap. We maken de meerwaarde van het vrijeschoolonderwijs zichtbaar en komen, daar waar nodig, op voor onze pedagogische ruimte. We werken intensief samen met de Vrijeschool Pabo van Hogeschool Leiden (ten aanzien van de academische opleidingsschool), het lectoraat Waarde(n) van het Vrijeschoolonderwijs, Hogeschool Arnhem-Nijmegen, de Vereniging van vrijescholen, andere vrijeschoolbesturen in Nederland, de schoolbegeleidingsdienst, de PO-Raad, gemeentes en samenwerkingsverbanden. Voor meer informatie, zie ons strategisch beleidsplan op www.stichtingpallas.nl

1.4 Strategisch beleidsplan 2024-2028

In het voorjaar van 2023 is het proces om te komen tot een nieuw strategisch beleidsplan opgestart en in december 2023 is het plan 2024-2028 vastgesteld. Dit beleidsplan is te vinden op www.stichtingpallas.nl

De 4 koersambities uit het Strategisch Beleidsplan 2024-2028 waarop de komende jaren de focus ligt zijn:

- Krachtig en eigentijds vrijeschoolonderwijs
- Burgerschapseducatie
- Leerlingparticipatie
- Vinden, binden en gezond houden van personeel

Organisatie

De centrale organen van Stichting Pallas zijn: de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, het Pallas Schoolleiders Overleg (PSO), het stafbureau en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

Binnen Pallas heeft elke school een schoolleider die het schoolteam aanstuurt en de verantwoordelijkheid draagt voor de voortgang en kwaliteit van het onderwijs. De schoolleider werkt onder leiding en aansturing van de bestuurder (College van Bestuur) die de eindverantwoordelijkheid heeft binnen de stichting. De bestuurder en de schoolleiders worden ondersteund door de staffunctionarissen op de beleidsgebieden onderwijs, personeel, huisvesting, ICT en financiën. Schoolleiders, bestuurder en staffunctionarissen stemmen hun werkzaamheden af in het Pallas Schoolleiders Overleg (PSO).

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht werd in 2025 gevormd door 6 personen (de maand september door 5 personen).

Dhr. T. Douma	voorzitter
Mw. M.L. Dibbets	vicevoorzitter (tot 1 september 2025)
Mw. K. Visser	lid
Dhr. M. Wiggers de Vries	lid (vicevoorzitter vanaf 1 september 2025)
Dhr. M. van de Lisdonk	lid
Dhr. W. Modderkolk	lid
Dhr. J. Stadens	lid (vanaf 1 oktober 2025)

De leden van de Raad van Toezicht bekleedden in 2025 de volgende (neven)functies:

Dhr. T. Douma

- Adviseur bij NAPL
- Voorzitter RvT CVOG
- Voorzitter RvT Lingecollege

Mw. M.L. Dibbets

- Partner bij TIQ Advisory Services
- Lid RvC Dokter Drenthe
- Lid Raad van Advies CKC Seminars
- Lid Auditcommissie NCD
- Eigenaar Emma Holding BV

Mw. K. Visser

- Senior managing consultant Berenschot
- Eigenaar Beyond Talent (coaching en begeleiding)

Dhr. M. Wiggers de Vries

- Directeur Zuid Oost Nederland bij 's Heeren Loo

Dhr. M. van de Lisdonk

- Voorzitter Centrale Cliëntenraad Stichting Groenhuysen
- Portefeuillesecretaris bedrijfsvoering IVO Rechtspraak
- Lid Raad van Toezicht Congregatie Zusters Franciscanessen van Oirschot

Dhr. W. Modderkolk

- Docent/decaan Stichtse Vrije School
- Onderzoeker bij lectoraat "Waarde(n) van vrijeschoolonderwijs" Hogeschool Leiden

Dhr. J. Stadens

- Strategisch adviseur bedrijfsvoering Koninklijke Bibliotheek Den Haag (tot augustus)
- Voorzitter Raad van Toezicht VSNON Zutphen (tot oktober)

De voornaamste terugkerende punten voor overleg zijn:

- Informatie over de vorderingen en resultaten van de stichting en van de scholen
- Toezicht op besteding van de middelen
- Informatie vanuit de geledingen

Een greep uit de belangrijkste onderwerpen die in 2025 aan de orde zijn gekomen:

- Bespreken proces en route onderzoek "Bestuurbaar Pallas"
- Zoeken naar en benoemen van een nieuwe bestuurder
- Goedkeuring van jaarrekening en bestuursverslag 2024
- Goedkeuring van de kaderbrief 2026 en begroting 2026
- Voorbereiden en nabespreken inspectiebezoek bestuur Stichting Pallas

Zie bijlage 1 voor het jaarverslag Intern Toezicht.

Medezeggenschap

Iedere school heeft een medezeggenschapsraad, waarin ouders en medewerkers zijn vertegenwoordigd. Pallasbreed functioneert een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). Hierin hebben vier ouders en vier medewerkers zitting die elk een regio/cluster binnen Pallas vertegenwoordigen. De clusters bestaan uit Noord (scholen uit Ede, Wageningen, Tiel en Nijmegen (te weten Meander en Waldorf aan de Waal)), West (scholen uit Tilburg, Oosterhout, Roosendaal, 's-Hertogenbosch), Oost (scholen uit Helmond, Uden, Weert, Eindhoven en Oss) en Zuid (scholen uit Venlo, Maastricht, Heerlen, Sittard en Roermond). Het jaarverslag van de GMR maakt deel uit van het bestuursverslag en is te vinden in bijlage 2.

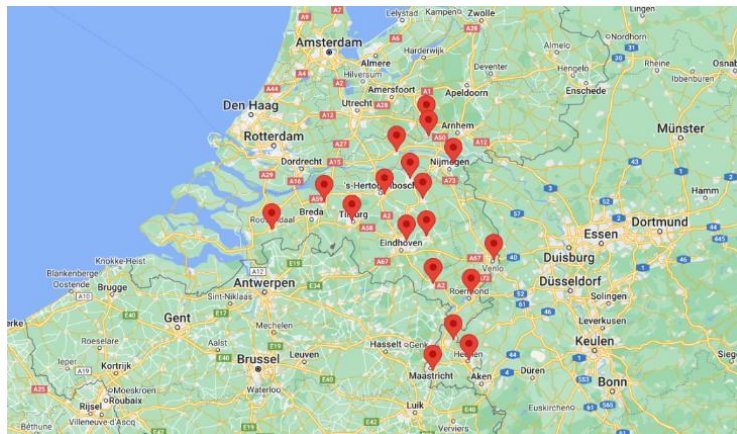
1.5 College van Bestuur

Binnen de beheersstructuur van Stichting Pallas bestuurt het College van Bestuur, in de persoon van de bestuurder, de werkorganisatie. Het bestuur wordt beoordeeld door en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Het bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid, stuurt de schoolleiders aan en geeft dagelijkse leiding aan de staffunctionarissen. De schoolleiders werken samen in het PSO (Pallas Schoolleiders Overleg), een orgaan voor advies en afstemming. Het PSO kwam in 2025 zeven keer bijeen voor een vergadering. In mei was er een Pallas tweedaagse voor alle schoolleiders, bestuurders en stafmedewerkers. Tijdens deze tweedaagse was tijd om elkaar echt te ontmoeten, is gewerkt in de clusters en is stilgestaan bij en gesproken over een professionele werkcultuur. In november was er een gezamenlijke bijeenkomst met de RvT, het PSO, de GMR, de staf-functionarissen en de bestuurders. Tijdens deze bijeenkomst was het thema: de wettelijke kaders van onderwijskwaliteit in relatie tot krachtig en eigentijds vrijeschoolonderwijs. Iedere drie werkweken had het bestuur werkoverleg met de staffunctionarissen en een groot deel van de schoolleiders.

Alle schoolbesturen hebben in 2025 te maken gehad met het verder inrichten van onderwijsregio's. Voor Stichting Pallas is dit een grote operatie daar we participeren in tien onderwijsregio's. In het voorjaar van 2025 is Stichting Pallas formeel aangesloten bij de onderwijsregio's. De scholen participeren binnen de eigen onderwijsregio.

1.6 Scholen

Stichting Pallas verenigt negentien vrijescholen voor basisonderwijs in Midden- en Zuid-Nederland. Meer informatie hierover vindt u op bijlage 3 en op onze website www.stichtingpallas.nl.

Meer informatie over de scholen van Stichting Pallas vindt u via www.scholenopdekaart.nl.

1.7 Governancecode Funderend Onderwijs

Stichting Pallas is ingericht volgens de principes van good governance. Dit betekent dat toezicht en bestuur van elkaar gescheiden zijn, er is sprake van een two-tier model. Het bestuur is in handen van het College van Bestuur. Het toezicht is in handen van de Raad van Toezicht. De bestuurder legt verantwoording af tijdens vergaderingen aan de Raad van Toezicht en tijdens de bilaterale gesprekken met de voorzitter van de Raad van Toezicht. Deze raad ondersteunt en adviseert de bestuurder en houdt toezicht op de kwaliteit van de organisatie. [De](#)

[Governancecode funderend onderwijs](#) (deze vervangt de Code Goed Bestuur PO) van de PO-raad, VO-Raad en VTOI-NVTK ligt hieraan ten grondslag en wordt volledig gevolgd.

Het reglement Raad van Toezicht is op te vragen via info@stichtingpallas.nl.

1.8 Klachten en meldingen

Stichting Pallas heeft voor medewerkers, ouders en leerlingen een klachtenregeling. Het doen van een melding kan met behulp van een klachtenformulier dat via het infomailadres op te vragen is. Het formulier gaat, eventueel samen met overige documenten, in eerste instantie naar de bestuurder. De bestuurder bespreekt de melding met de schoolleider en maakt een inschatting hoe de melding verder aangepakt gaat worden. In sommige situaties wordt de melding gedeeld met de extern adviseur van het bestuur. De extern adviseur past hoor en wederhoor toe bij de klager en aangeklaagde(n). Na het controleren of de juiste procedures zijn gevolgd schrijft de extern adviseur zijn rapport aan de bestuurder waarin hij aangeeft of de klacht gegrond, ongegrond of deels gegrond en/of ongegrond is. De bestuurder bespreekt de bevindingen met de beide partijen. Ook in 2025 is volgens deze procedure gewerkt. In 2025 werden negen meldingen middels een formeel klachtenformulier ingediend. Vijf meldingen zijn door de extern adviseur ter hand genomen. Hierna is de melding door de bestuurder met de betreffende partijen naar tevredenheid besproken. De overige meldingen zijn opgelost in een (rechtstreeks) contact van de melder met de schoolleider en/of de bestuurders. Tevens zijn er zeventien meldingen per mail binnengekomen, deze zijn op verschillende manieren behandeld in goed overleg met de klager, meestal door de schoolleider en in een enkel geval door de bestuurder. De klachtenregeling is te vinden op www.stichtingpallas.nl.

1.9 Horizontale dialoog en verbonden partijen

Stichting Pallas en haar scholen zijn actief in nationale en regionale netwerken. Zo is Pallas lid van de PO-raad, de Landelijke Vereniging van Vrijescholen en het PO-platform voor vrijescholen. Belangrijke partners zijn de Begeleidingsdienst Vrijescholen en de Vrijeschool PABO van Hogeschool Leiden.

De Pallasscholen werken intensiever samen, omdat ze een gezamenlijke verantwoordelijkheid voelen voor goed vrijeschoolonderwijs in de regio en samen kansen willen pakken. Samen staan we sterker en kunnen we zaken organiseren die we anders ieder afzonderlijk moeten regelen. Onderwijskwaliteit gaan we gezamenlijk vormgeven op Pallas-niveau. De schoolleiders en de intern begeleiders hebben in 2025 samen een scholing gevolgd. Doel was eenzelfde beeld te krijgen bij onderwijskwaliteit en goed vrijeschoolonderwijs. Met ingang van 1 augustus 2025 zijn er vier clusters gevormd (Noord: Ede, Wageningen, Tiel en Nijmegen, Oost: Oss, Helmond, Eindhoven, Weert en Uden, West: 's Hertogenbosch, Oosterhout, Roosendaal en Tilburg, Zuid: Venlo, Roermond, Sittard, Heerlen en Maastricht). Binnen deze clusters wordt intensief samengewerkt, in eerste instantie door de schoolleiders en IB. In een later stadium ook door coördinatoren en leerkrachten.

Stichting Pallas werkt samen met achttien gemeenten, tien onderwijsregio's en zestien samenwerkingsverbanden. Daarnaast werken we samen met de PABO's in de regio, met antroposofische kinderopvang Istia en andere kinderopvangpartners. In Maastricht (Bernard Lievegoedschool), Heerlen (Helianthus), Roermond (Christophorus), Uden (Zevenster) en Nijmegen (Meander) werken we samen met het voortgezet vrijeschoolonderwijs. In Tilburg is er in het schooljaar 2022-2023 een Waldorfstroom (VO) gestart, dit onder de paraplu van een school van de Vereniging OMO. In Roermond zijn de drie hoogste klassen van Christophorus gehuisvest bij de bovenbouw op Bisschoppelijk College Broekhin. In Nijmegen vindt er op diverse vlakken uitwisseling plaats tussen Meander en het Karel de Grote College, bijvoorbeeld afstemming op directieniveau, afstemming over de overgang van PO naar VO en de organisatie van een gezamenlijke algemene ouderavond over de achtergronden van het vrijeschoolonderwijs. In Uden is er een goede samenwerking met de Waldorfstroom van het Udens College. Ook in Den Bosch loopt een initiatief tot het oprichten van een vrijeschool VO.

Het bestuur van Pallas is vanaf 2020 penvoerder van SOL (Samen Opleidend Leren), een samenwerking tussen zeven vrijeschoolbesturen en de Hogeschool Leiden om de opleiding tot basisschoolleerkracht grotendeels in de school te laten plaatsvinden. Ook de samenwerking met PABO de Kempel (Helmond) is geïntensiveerd en vanaf 2022 is de samenwerking met Hogeschool Arnhem-Nijmegen (HAN) gestart. Ook zijn de eerste stappen gezet voor een nieuwe samenwerking van onze Limburgse scholen met De Nieuwste Pabo (Sittard).

1.10 Maatschappelijke thema's

De volgende thema's zijn terug te vinden:

Een sterke basis en hoge kwaliteit

pagina 13

Sociale veiligheid en gelijke behandeling

pagina 17

Banenafpraak

pagina 20

Goed en voldoende onderwijspersoneel

pagina 21

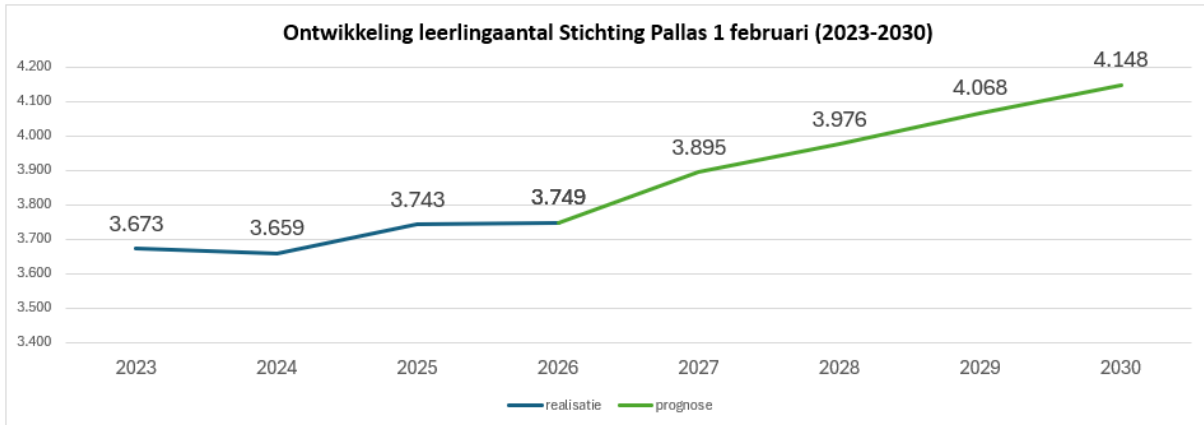
Informatiebeveiliging en privacy

pagina 36

2 Leerlingaantallen

In de jaren tot en met 2023 is het aantal leerlingen binnen Stichting Pallas tegen de landelijke trend in gestegen. Na een stagnatie in 2024 is zichtbaar dat de groei zich in 2025 heeft doorgezet. In de periode 2020 – 2025 is het totaal aantal leerlingen met 9% toegenomen. Ook voor de komende jaren verwachten we een groei, onder meer door de start van Waldorf aan de Waal in Nijmegen.

Jaar	Aantal	Index
2020	3.393	100
2021	3.462	102
2022	3.542	104
2023	3.671	108
2024	3.659	107
2025	3.743	109

Leerlingenaantallen per 1 februari

Het totaal aantal klassen is afgenomen van 165 in 2024 naar 163 in 2025. Er zijn 54 kleuterklassen en 109 klassen voor klas 1 tot en met 6. Vergelijkbaar met de landelijke trend in de sector is de gemiddelde groepsgrootte iets toegenomen. Gemiddeld genomen zijn de klassen iets kleiner dan het landelijk gemiddelde van 22,6 (bron: Groepsgrootte in het regulier basisonderwijs, Dienst Uitvoering Onderwijs, maart 2025).

De bezetting bij de kleuterklassen is relatief laag, er wordt bij de formatie van de kleuterklassen rekening gehouden met een instroom gedurende het schooljaar.

Ontwikkeling klassengrootte	2020	2021	2022	2023	2024	2025
gemiddelde klassengrootte	21,8	22,0	21,9	21,9	22,2	22,3
gemiddelde klas 1 t/m 6	23,5	23,1	23,7	23,1	22,9	23,7
gemiddelde kleuterklas	18,5	19,7	18,3	20,0	20,7	20,1

Dashboard

Vanaf 2022 is binnen Stichting Pallas het schooldashboard geïmplementeerd. Dit dashboard wordt gevoed door de verschillende systemen waar Pallas mee werkt (VISMA, AFAS en ParnasSys). Vanaf 2023 is het dashboard in gebruik genomen, de kengetallen zoals in dit bestuursverslag genoemd, zijn gebaseerd op het schooldashboard van Stichting Pallas.

3 Personele kengetallen

Aantal medewerkers

In 2025 is het aantal medewerkers toegenomen. Op 31 december 2024 waren er 450 medewerkers in dienst, op 31 december 2025 zijn dit 462 medewerkers.

	Aantal medewerkers 31-12-2024	FTE 31-12-2024	Aantal medewerkers 31-12-2025	FTE 31-12-2025
Directie	20	15,0	27	22,2
Onderwijs Ondersteunend Personeel (OOP)	128	69,4	137	70,2
Onderwijzend Personeel (OP)	302	191,8	298	190,2
Totaal	450	276,2	462	282,6

Bron: schooldashboard Stichting Pallas/VISMA 03-03-2026

In 2025 is de omvang in zowel aantal medewerkers als fte's van de functiecategorie directie toegenomen. Zowel de bestuurder als alle schoolleiders zijn in 2025 in dienst gekomen, waar in 2024 nog sprake was van relatief veel externe inhuur. De totale omvang in fte's van zowel het OOP als het OP zijn eind 2025 vergelijkbaar met een jaar eerder. Zichtbaar is dat er een kleine verschuiving heeft plaatsgevonden van OP (leerkrachten) naar OOP (onder andere leerkracht ondersteuners). Dit is in lijn met het landelijk beeld (bron: Sectorrapportage 2025 PO raad).

	31-12-2024	%	31-12-2025	%	Vershil
Aantal medewerkers man	61	13,6%	69	14,9%	+1,3%
Aantal medewerkers vrouw	389	86,4%	393	85,1%	-1,3%
Totaal	450	100%	462	100%	

Uit de tabel blijkt dat het absolute aantal mannen in 2025 met 8 personen is gestegen, daardoor is het verschil tussen het aandeel mannen en vrouwen wederom (iets) kleiner geworden.

	31-12-2024	%	31-12-2025	%	Vershil
Aantal parttime medewerkers	409	90,9%	424	91,8%	+0,9%
Aantal fulltime medewerkers	42	9,1%	38	8,2%	-0,9%
Totaal	436	100%	462	100%	

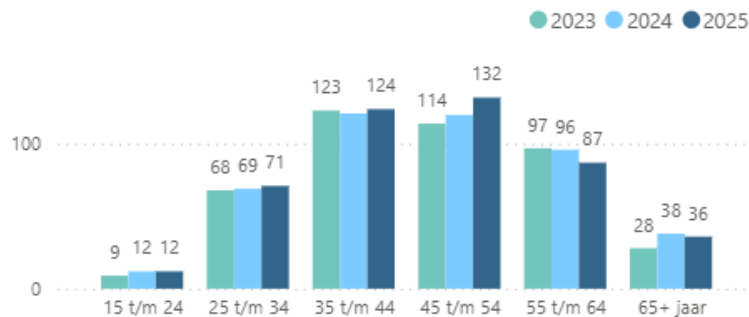
Uit dit overzicht blijkt dat in 2025 het aantal parttime aanstellingen is toegenomen en het aantal fulltime aanstellingen is afgenomen. De gemiddelde werktijdfactor binnen Pallas (0,64 fte) ligt lager dan het landelijk gemiddelde (0,71 fte) (Bron: Sectorrapportage 2025 PO raad).

Verdeling naar leeftijd

De personeelsopbouw van Pallas kent een evenwichtige verdeling. Meer dan de helft van alle medewerkers valt in de categorie 35 tot en met 54 jaar (55,4% van alle medewerkers). Opvallend is het relatief grote aandeel (8%) medewerkers van 65 jaar en ouder. Collega's werken door de stijgende AOW leeftijd langer door én op diverse scholen worden gepensioneerde collega's ingezet bijvoorbeeld voor ziektevervanging.

Aantal medewerkers per leeftijdscategorie

december | Meerdere locaties

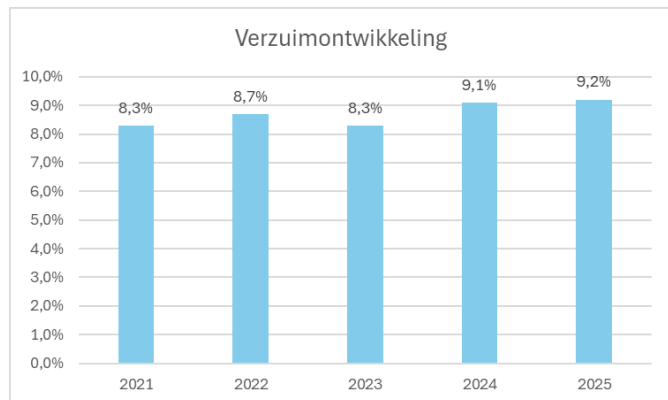
Bron: schooldashboard/VISMA 03-03-2026

In vergelijking met de landelijke gemiddelden (Bron: Sectorrapportage 2025 PO raad) valt op dat Pallas een kleiner aandeel jongere medewerkers heeft in de leeftijd tot 45 jaar (45% versus 57%). We zien dat relatief veel zij-instromers op latere leeftijd de bewuste keuze maken voor het vrijeschoolonderwijs. De gemiddelde leeftijd van de medewerkers van Pallas is daardoor hoger dan de gemiddelde leeftijd in het primair onderwijs in Nederland namelijk 48 om 43 jaar. (Bron: Trendrapportage Arbeidsmarkt Leraren po, vo en mbo 2025).

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim binnen Pallas is structureel hoog met circa 9%. Het verzuimpercentage in het primair onderwijs is met 7,1% lager dan bij Pallas, maar nog altijd hoger dan de jaren voor de coronapandemie (bron: factsheet verzuim 2025 participatiefonds).

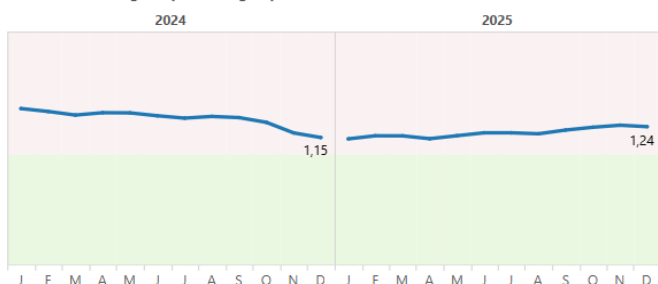
Een groot deel van het verzuim van de afgelopen jaren is langdurig en heeft betrekking op psychische klachten en somatische aandoeningen. Als gevolg van het hoge langdurige verzuim is ook de instroom in de WIA toegenomen.

De ziekmeldingsfrequentie is stabiel en ligt rond 1,2. Dit is boven het landelijk gemiddelde van 1,0 (bron: factsheet verzuim 2025 participatiefonds).

Één van de prioriteiten voor 2026 is het actualiseren van strategisch personeelsbeleid (zie verderop: paragraaf 4.1). Het verzuimbeleid is hier onderdeel van.

ZMF (ziekmeldingsfrequentie afgelopen 12 maanden)

Aanpak kortdurende vervangingsbehoefte

Door krapte op de arbeidsmarkt/het grote lerarentekort is het voor de scholen steeds moeilijker flexibele krachten te werven. Momenteel zien we steeds vaker dat parttime medewerkers uitgebreid worden voor kortdurende vervangingen en dat er gebruik gemaakt wordt van externe vervangingspools of uitzendbureaus.

Per 1 januari 2019 is Pallas volledig eigen risicodragend bij het Vervangingsfonds. Om het eigen risico voor ziektevervangings bij een school op te vangen, wordt er rekening gehouden met een vervangingsbehoefte van ongeveer 6% van de formatie.

4 Verantwoording van het beleid

4.1 Onderwijs en kwaliteit

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg: naar een sterke basis en hoge kwaliteit

In juni heeft het bestuur in overleg met de schoolleiders het beleidsdocument Stelsel van Onderwijskwaliteit vastgesteld. Hierin zijn 14 Pallasbrede kwaliteitsdoelen geformuleerd, die richtinggevend zijn voor het kwaliteitsbeleid van het bestuur en bij de scholen. De doelen zijn gebaseerd op de wettelijke opdracht (WPO) en het vrijeschoolconcept van de scholen. De kern hiervan wordt gevormd door het motto 'naar eigentijds en kwalitatief vrijeschoolonderwijs', zoals verwoord in het Strategisch Beleidsplan van Pallas en de schoolplannen van de scholen. Op basis hiervan hebben alle scholen in 2025 een jaarplan opgesteld waarin de focus ligt op een sterke basis en een hoge kwaliteit. De scholen hebben dit in hun jaarplan geoperationaliseerd naar normen en toetsbare doelen voor de leerresultaten bij de referentieniveaus 1F en 2F/1S, in lijn met het landelijk gemiddelde van scholen met een vergelijkbare samenstelling van de leerlingenpopulatie (schoolweging). Tevens zijn doelen geformuleerd voor de kwaliteit van het onderwijsproces, met de nadruk op:

- Een doelgericht en samenhangend curriculum voor de basisvaardigheden taal, lezen, rekenen en burgerschap;
- Zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en afstemming van het onderwijs, zodat de leerlingen een ononderbroken ontwikkeling doormaken;
- Versterking van de vakinhoudelijke en vakdidactische kennis en vaardigheden van de leraren, zoals taal- en rekendidactiek, hoge verwachtingen, de (directe) instructiekwaliteit, de zelfregulatie van de leerlingen, monitoring en feedback aan de leerlingen en de afstemming op verschillen.

De volgende scholen maken hierbij gebruik van de subsidie basisvaardigheden (VBV). Conform de subsidievoorwaarden zijn de interventies in de verbeterplannen gebaseerd op het principe van evidence-informed werken, waarbij wetenschappelijke inzichten worden gecombineerd met praktijkkennis en data uit de eigen context van de school en haar omgeving.

- Helianthus Heerlen
- Christophorus Roermond
- Rudolf Steiner Educare Venlo
- Peelland Helmond
- De Zevenster Uden
- Waldorf Wertha Weert
- Bernard Lievegoed School Maastricht
- Talander Sittard
- Zwaneridder Wageningen
- De Driestroom 's Hertogenbosch
- Zilverlinde Roosendaal
- De Strijene Oosterhout
- Vrije School Brabant Eindhoven
- Tiliander Tilburg

Het bestuur hanteert een kwaliteitscyclus voor de aansturing en de monitoring van de scholen. Onderdelen hiervan zijn jaarplangesprekken, halfjaarlijkse kwaliteitsgesprekken met de vier scholenclusters, de gesprekkencyclus met de schoolleiders, schoolbezoeken en evaluatiedocumenten zoals de rapportage basiskwaliteit, de schoolrapportage, de veiligheidsmonitor, het jaarverslag en tevredenheidspeilingen. In 2025 zijn halfjaarlijkse kwaliteitsgesprekken met elk cluster toegevoegd aan de kwaliteitscyclus (november, april). Hieraan nemen deel de schoolleiders en de intern begeleiders/kwaliteitscoördinatoren van de scholen in het cluster. Deze werkwijze draagt bij aan een op samenwerking gerichte kwaliteitscultuur. Doel hiervan is gezamenlijke bespreking en reflectie op de voortgang van het jaarplan en de ontwikkeling van de resultaten en het delen van kennis en goede praktijken. Een van de effecten is een betere duiding of verklarende analyse van de leerresultaten door deze in verband te brengen met effectieve onderwijsfactoren, zoals bijvoorbeeld de realisatie van het aanbod, het klassenmanagement en de effectieve leerrijd, de kenmerken van een goede instructie of de afstemming van het onderwijs. Het bestuur ziet dit terug in de schoolrapportages, die inzicht geven in de kwaliteit van het onderwijsproces bij de scholen en in vervolgenterventies wanneer de resultaten stagneren.

Samenvattend kan worden gezegd dat het kwaliteitsstelsel bij Pallas in het verslagjaar verder is ontwikkeld en dat dit bijdraagt aan het proces van onderwijsverbetering bij de scholen. Aan het einde van het schooljaar 2025-2026 zal het bestuur de kwaliteitszorgcyclus evalueren en bezien hoe de diepgang en werking kunnen worden versterkt. De hantering van een interventieladder met criteria voor de aansturing van de scholen wordt hierin meegenomen.

Doelen en resultaten

In 2025 stonden naast de ontwikkeling van onderwijskwaliteit, de doelen uit de strategische koers 2024-2028 de versterking van de organisatie en de uitvoering van de bestuurlijke herstelopdracht centraal op de ontwikkelagenda. Daarnaast de door de RvT geformuleerde zes kernthema's die bij de start van het nieuwe bestuur zijn meegegeven. Deze thema's sloten aan op de koers 2024-2028 en zijn in juni verder geconcretiseerd in het Stelsel van Onderwijskwaliteit. Omdat deze beleidsnotities in 2025 naast elkaar zijn blijven bestaan zijn de doelen in onderstaande tabel bij elkaar gevoegd om zo beter overzicht te geven. In 2026 wordt er door het bestuur één geïntegreerd jaarplan opgesteld.

Tabel van de voortgang 2025 per ontwikkelthema.

Thema	Bestuurlijke opdracht (augustus '25)	Doelen Strategische koers 24-28	Doelen Stelsel van Onderwijskwaliteit (juni '25)	Voortgang in 2025 ¹
1. Onderwijskwaliteit & kwaliteitscultuur	1. Duurzame kwaliteitscultuur; alle scholen voldoen in 2026 aan BKA/SKA	1. Krachtig en eigentijds onderwijs 2. Burgerschaps-educatie	1. Hoge verwachtingen 3. Evidence-based instructie 4. Ambities per deelgebied 5. Doorlopende leerlijnen 6. Burgerschap op orde 8-9. Klassenbezoeken, rapportages, 10. Audits	-Visie en normenkader vastgesteld (Onderwijskwaliteit). -Jaarplannen sluiten aan op bestuurlijke doelen. -Kwaliteitskaarten (Taal, Rekenen) ingevoerd. -Elke school heeft Kwaliteitskaart burgerschap. -PvA interne audits vastgesteld en eerste training interne auditoren gestart; auditcyclus start begin 2026. -Analyse en opbrengststuring verder verdiept.
2. Professionele en stabiele bedrijfsvoering	2. Professionele bedrijfsvoering; taakstellende begrotingen	5. Sturing op kwaliteit	9. Uniforme rapportages 11. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	-Begrotingsproces verbeterd; -Nieuwe kaderbrief. -Risicoprofiel opgesteld. - Sturing op begrotingsdiscipline versterkt.
3. Versterking stafbureau	3. Uitbreiding en professionalisering stafbureau	4. Vinden, binden en gezond houden personeel. 5. Professionele organisatie	10. Audits en kwaliteitszorg 11. Besturing en kwaliteitszorg	-Nieuwe inrichting Pallas vastgesteld (4 clusters, één bestuurder, versterking staf). -Professionalisering gestart. -Werving adviseur en onderwijskwaliteit en controller afgerond, start in Q1 2026

¹ Groen: afgerond
Blauw: niet afgerond maar gestart
Rood: niet gestart

4. Aantrekkelijke werkplek & verzuimreductie	4. Terugdringen ziekteverzuim; versterken professionaliteit	4. Vinden, binden en gezond houden personeel	14. Tevredenheidsmetingen	-Scholing schoolleiders/lb'ers versterkt professionaliteit. -Ziekteverzuim hoog; structurele aanpak ontwikkelen in 2026 -Tevredenheidsmetingen afgenomen, opvolging moet verbeteren.
5. Samenhang & samenwerking binnen Pallas	5. Intensieve samenwerking scholen–staf–bestuur	1. Lerende organisatie 3. Leerlingparticipatie	7. Leerlingparticipatie 9. Uniforme kijk op onderwijs	-Clusters ingericht en structureel gestart. -PSO-dagen en kwaliteitsgesprekken versterken gezamenlijke sturing. -Uniformiteit in taal, instrumenten en kaders groeit. -Leerlingparticipatie in ontwikkeling; leerlingenraad op bijna alle scholen.
6. Kinderopvang & externe samenwerking	6. Verkennen passende samenwerkingsvormen	2. Burgerschap 1. Verbinding met omgeving	6. Burgerschap 2. Basisondersteuning en zorg 12. Waarderingskader scholen	-Samenwerking met gemeenten, SWV's en kinderopvang verstevigd. -Visie op samenwerking met kinderopvang ontwikkeld. -Afstemming tussen Pallas-school-samenwerkingsverband moet verder worden geharmoniseerd.

Overige ontwikkelingen

In 2025 is binnen Stichting Pallas op bestuurlijk en organisatorisch niveau veel werk verzet om stabiliteit, duidelijkheid en continuïteit te herstellen.

Het jaar werd gekenmerkt door enkele ingrijpende dossiers. Daarnaast zijn er noodzakelijke verbeteringen in de bedrijfsvoering doorgevoerd en is de professionele basis van de organisatie versterkt.

In 2025 is één Pallaschool, Waldorf Wertha in Weert, gesloten na een langdurig en complex juridisch traject met de medezeggenschapsraad van de betreffende school over de sluiting. Het proces vroeg om zorgvuldige besluitvorming, intensieve afstemming en juridische ondersteuning. De sluiting heeft veel impact gehad op ouders, medewerkers en leerlingen. Het nieuwe bestuur heeft gedurende het laatste deel van dit traject ingezet op transparantie, zorgvuldige communicatie en het borgen van continuïteit van onderwijs voor de betrokken leerlingen. De school is gesloten per 31-12-2025.

Afhandeling van langlopende klachten

Bij de start van het nieuwe bestuur in augustus 2025 zijn diverse langlopende klachten en meldingen in beeld gebracht. Een deel hiervan was in de voorgaande periode onvoldoende opgepakt of afgesloten. In de tweede helft van 2025 zijn deze dossiers systematisch geanalyseerd, opnieuw beoordeeld en waar mogelijk opgelost. Het proces van klachtenafhandeling is in 2025 in kaart gebracht en wordt in 2026 aangescherpt met heldere procedures, betere communicatie en meer aandacht voor zorgvuldigheid en navolgbaarheid. Hiermee is een eerste belangrijke stap gezet in het herstellen van vertrouwen en het verbeteren van de interne en externe dialoog.

Versterking van staf en bedrijfsvoering

Een belangrijk deel van 2025 stond in het teken van het op orde brengen van de bedrijfsvoering en het versterken van het stafbureau. In 2025 is gewerkt aan:

- het herstellen van rust, structuur en voorspelbaarheid in de bestuurlijke processen;
- het verbeteren van de managementinformatie en het versterken van de controllerfunctie;
- het werven van een adviseur onderwijskwaliteit en de werving van een nieuwe controller;
- het verbeteren van de samenwerking tussen staf, bestuur en schoolleiders;
- het afronden en borgen van dossiers die in eerdere perioden waren blijven liggen.

Toekomstige ontwikkelingen

De inspanningen in 2025 hebben geleid tot meer duidelijkheid, betere ondersteuning van scholen en een steviger basis voor sturing en verantwoording. Tegelijkertijd is duidelijk dat de ontwikkeling van de bedrijfsvoering doorloopt in 2026. De verdere professionalisering van de staf, het versterken van de financiële processen en het verbeteren van de managementrapportages blijven prioriteit.

Daarnaast zal Stichting Pallas in 2026 met haar scholen een visie gaan formuleren op inclusief onderwijs. Deze visie zal geïntegreerd worden met de visie op krachtig eigentijds vrijeschoolonderwijs. Voor de implementatie van de nieuwe kerndoelen sluit het bestuur aan bij de tijdlijn van het Ministerie van OCW.

Ook het formuleren van strategisch personeelsbeleid, in het bijzonder de thema's; professionalisering, gesprekkencyclus en verzuim krijgen prioriteit in 2026.

Onderwijsresultaten

Alle scholen nemen de doorstroomtoets af om de eindresultaten van de leerlingen te bepalen. De scholen verantwoorden de eindresultaten in de schoolrapportage van maart, in de schoolgids en op de schoolpagina van Vensters (www.scholenopdekaart.nl). De adviseur Kwaliteitszorg maakt in maart een totaaloverzicht (bestuursrapportage), signaleert risico's en adviseert het bestuur over vervolgstappen.

Hieronder een overzicht van de onderwijsresultaten bij de doorstroomtoets van klas 6 (driejaarsgemiddelde 2025). Percentages in rood voldoen niet aan de signaleringswaarden die de Inspectie hanteert. Dit betekent dat bij vijf van de negentien scholen de eindresultaten van de leerlingen op een te laag niveau liggen.

School	Percentage 1F	Percentage 2F/1S
Bernard Lievegoedschool	97,6	63,1
Helianthus	94,7	47,1
Talander	97,4	55,6
Christophorus	93,0	44,7
Rudolf Steiner Educare	95,7	58,6
Peelland	98,3	60,0
Meander	96,8	64,3
Vuurvogel	92,3	58,3
Zwaneridder	97,6	58,9
Zevenster	93,2	46,1
Johannesschool	91,9	51,5
Driestroom	99,1	63,5
Zilverlinde	96,9	57,3
Strijene	95,6	55,9
Brabant	97,6	64,3
Tiliander	95,6	56,9
't Kleurenbos	75,0 (2 leerlingen)	41,7 (2 leerlingen)
Waldorf aan de Waal	(nog geen klas 6)	

Inspectie van het Onderwijs

In de periode 20 oktober - 4 december heeft de Inspectie een herstelonderzoek uitgevoerd bij het bestuur en de scholen. Aanleiding tot dit onderzoek is de onvoldoende beoordeling van twee standaarden van bestuurlijke

kwaliteitszorg en een herstelopdracht aan het bestuur in oktober 2024. Centrale vraagstelling voor het herstelonderzoek: Heeft het bestuur de herstelopdracht gerealiseerd?

De onderzoeksactiviteiten bestonden uit een documentenanalyse, (panel)gesprekken met directeuren, intern begeleiders, medezeggenschapsraad, raad van toezicht en het bestuur en verificatieactiviteiten bij acht scholen.

Belangrijkste bevindingen:

- De Inspectie ziet een duidelijke vooruitgang in de kwaliteitszorg op bestuursniveau.
- De standaard Visie, ambities en doelen (BKA1) is voldoende. Het bestuur heeft gezorgd voor de uitwerking van de visie in concrete ambities en doelen. Dit blijkt onder meer uit het beleidsdocument Onderwijskwaliteit, het Strategisch Beleidsplan, de schoolplannen en de jaarplannen van de scholen.
- De standaard Uitvoering en kwaliteitszorg (BKA2) is nog onvoldoende. Het bestuur stuurt aantoonbaar op de basisvaardigheid burgerschap, zodat alle scholen een volledig curriculum realiseren, dat doelgericht, samenhangend en herkenbaar is in de praktijk. De kwaliteitskaart burgerschap op Pallas-niveau biedt hiervoor adequate handvatten. Het bestuur realiseert een op samenwerking gerichte kwaliteitscultuur, bijvoorbeeld door clusteroverleg waarbij scholen kennis delen en leren van elkaars praktijken. Het bestuur moet nog meer zicht krijgen op de kwaliteit van het onderwijsproces bij de scholen om daarop te kunnen sturen.
- De standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog (BKA3) is voldoende. Het bestuur evalueert of opbrengstdoelen worden behaald en heeft zicht op de resultaten bij de scholen. Voor de informatie en communicatie met de GMR is een herstelopdracht geformuleerd.

Naar aanleiding van de bevindingen heeft het bestuur een herstelplan vastgesteld, dat in de eerste helft van 2026 wordt uitgevoerd. Naar verwachting zal de Inspectie in juni 2026 opnieuw een herstelonderzoek uitvoeren.

De Inspectie heeft in 2025 de volgende scholen bezocht voor een kwaliteitsonderzoek of herstelonderzoek.

<i>School</i>	<i>Datum rapport</i>	<i>Oordeel</i>
Christophorus	12 maart 2025	Voldoende
Zilverlinde	18 april 2025	Voldoende
De Zwaneridder	18 april 2025	Zeer zwak
De Zevenster	24 juni 2025	Onvoldoende
Helianthus	11 september 2025	Onvoldoende

Voor de scholen met de waardering onvoldoende of zeer zwak is een verbeterplan opgesteld en in uitvoering genomen. Het bestuur monitort de voortgang met tussentijdse rapportages en gesprekken.

Voor de rapportages van de herstelonderzoeken bij het bestuur en bij de scholen wordt verwezen naar www.onderwijsinspectie.nl.

Visitatie

In 2025 heeft bij Pallas geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden.

Sociale veiligheid en gelijke behandeling

Een veilig schoolklimaat is een onmisbare voorwaarde voor de leerlingen om zich te kunnen ontwikkelen en voor de medewerkers om gezamenlijk voor goed onderwijs te kunnen zorgen.

Alle Pallasscholen beschikken over een veiligheidsbeleid met regels en afspraken voor een respectvolle omgang met elkaar en voor het voorkómen en afhandelen van incidenten, ruzies, pesten en geweld (zie: www.stichtingpallas.nl/belangrijke-documenten/gedragscode). Tevens beschikken de scholen over een vertrouwenspersoon en een anti-pestcoördinator. De meeste scholen hanteren een gestructureerd aanbod voor de sociale vaardigheden van de leerlingen. Daarin wordt ook aandacht besteed aan de basiswaarden van

democratie en rechtsstaat, zoals gelijkwaardigheid en verdraagzaamheid. Binnen de Pallasscholen is ruime aandacht voor het principe van gelijke behandeling en leren de leerlingen op een gelijkwaardige en respectvolle manier met elkaar om te gaan.

Alle scholen nemen jaarlijks een veiligheidsmonitor af bij een representatief deel van de leerlingen. De resultaten worden intern besproken en leiden zo nodig tot maatregelen. Uit de uitkomsten in 2025 blijkt, dat de scholen zorgen voor een veilige omgeving voor de leerlingen en dat er geen sprake is van risico's. De zelfevaluatie van de scholen (rapportage basiskwaliteit), externe analyses en audits en inspectieonderzoeken bevestigen dit beeld. De leerlingen bij de Pallasscholen ervaren de school als veilig en gaan respectvol met elkaar om. Ruzies en pesten komen weinig voor op de scholen. De medewerkers van de scholen treden adequaat op bij pestgedrag, leven de basiswaarden na en treden op bij uitingen van leerlingen, ouders en collega's die met de basiswaarden in strijd zijn (agressie, discriminatie, onverdraagzaamheid).

Subsidie basisvaardigheden

OCW stelt middelen beschikbaar ter verbetering van de basisvaardigheden rekenen, taal, burgerschap en digitale geletterdheid.

De middelen zijn in 4 tranches beschikbaar gekomen:

- Tranche 2022: 3 scholen totaal € 683.000, uitvoering in periode september 2022 – januari 2024
- Tranche 2023: 1 school totaal € 289.000, uitvoering in periode september 2023 – december 2025
- Tranche 2024: 5 scholen totaal € 795.000, uitvoering in periode september 2024 – juli 2026
- Tranche 2025: 8 scholen totaal € 1.075.020, uitvoering in periode september 2024 – juli 2026

Pallas ontvangt over de hele periode tot en met 2027 ruim € 2,8 miljoen aan subsidie. De subsidie wordt per school conform het activiteitenplan en de menukaart verbeteren basisvaardigheden ingezet.

Samenwerkingsverband

De scholen van Stichting Pallas zijn aangesloten bij vijftien verschillende samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs. Deze brede spreiding vraagt om een zorgvuldige afstemming tussen de doelen van de samenwerkingsverbanden, de eigen visie van Pallas op inclusief en eigentijds vrijeschoolonderwijs en de eigen schoolontwikkeling.

Op schoolniveau wordt op iedere Pallaslocatie een meerjarenplan opgesteld dat is gebaseerd op de doelen en ambities uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband waarbij de school is aangesloten. Deze schoolspecifieke doelen worden jaarlijks vertaald naar het jaarplan en maken onderdeel uit van de reguliere kwaliteitscyclus. Binnen de jaarlijkse verantwoordingscyclus wordt hierover verantwoording afgelegd in de schoolrapportage. Deze wordt jaarlijks besproken met het bestuur in de jaarplangesprekken binnen elk cluster en zijn onderdeel van de jaarlijkse zelfevaluatie die elke school maakt.

De verantwoording over de inzet van middelen en de bereikte resultaten wordt tevens opgenomen in het jaarverslag van het betreffende samenwerkingsverband. Hiermee wordt geborgd dat zowel op schoolniveau als op stichtingsniveau inzichtelijk is hoe de (extra)ondersteuning van leerlingen wordt vormgegeven en welke effecten worden gerealiseerd.

In de komende jaren wordt binnen Pallas gewerkt aan verdere harmonisatie van beleid. Per locatie zal de gezamenlijke visie op inclusief onderwijs expliciet worden verbonden aan de doelen van het samenwerkingsverband. Daarmee ontstaat een samenhangend kader waarin de vrijeschoolpedagogiek, wettelijke kaders en regionale afspraken elkaar versterken en bijdragen aan kwalitatief goed en passend onderwijs voor alle leerlingen.

4.2 Personeel & professionalisering

Formatie

Stichting Pallas richt zich op de verdere versterking en groei van het primair vrijeschoolonderwijs in de eigen regio's, met een focus op een kwaliteitsverhoging van het vrijeschoolonderwijs en een verdere professionalisering van het personeel. Daarnaast is er blijvende aandacht voor een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering in de planning en controlcyclus. De belangrijkste bekostigingsindicator is het leerlingaantal. Het verloop van het leerlingaantal prognosticeren wij als volgt.

	1-2-2025 Realisatie	1-2-2026 Realisatie	1-2-2027 Begroting	1-2-2028 Begroting
Aantal leerlingen	3.743	3.754	3.895	3.976

De ontwikkeling van het aantal personeelsleden is als volgt in onze meerjarenbegroting opgenomen.

Aantal medewerkers in FTE	Stand eind 2025	2026 Begroting	2027 Begroting	2028 Begroting
Bestuur en directie	22	20	20	20
Onderwijzend personeel (OP)	190	195	195	194
Onderwijs ondersteunend personeel (OOP)	70	68	66	65
Totaal	283	283	281	279

Bron: Begroting Stichting Pallas 2026-2029

Doelen en resultaten

Het afgelopen jaar zijn onderstaande doelen door het bestuur gesteld ten aanzien van het personeel en de professionalisering:

Wat	Behaald	Toelichting
We bevorderen dat medewerkers van en met elkaar leren	Doorlopend	Middels de Pallasacademie waren er voor de medewerkers de volgende mogelijkheden tot scholing en leren: Pallasbeurs, studiedagen op de school, Pallas studiedag en de Basisopleiding Vrijeschool Onderwijs, deze is samengegaan met de SOL. Dit alles is vastgelegd in het professionaliseringsbeleid. Pallas besteedt bovengemiddeld aan professionele ontwikkeling (1,2% van de totale lasten, excl. de in het taakbeleid opgenomen uren voor deskundigheidsbevordering en het verzorgen van scholing aan collega's). We zien een ontwikkeling ontstaan naar steeds meer scholing door eigen medewerkers aan de Basisopleiding Vrijeschool Onderwijs.
Pallasscholen ontwikkelen zich tot opleidingsscholen en werken intensief samen met de PABO's	Proces loopt	Er is geïnvesteerd in Samen Opleidend Leren (SOL), Hogeschool Leiden; minor bij de HAN en een samenwerkingsovereenkomst met de Kempel. Na de succesvolle pilot wordt SOL voortgezet. Dit project wordt gedragen door zeven vrijeschoolbesturen. Sinds begin 2025 wordt ook in de onderwijsregio's met steeds meer hogescholen samengewerkt.
De bestuurder en stafleden zullen deelnemen aan netwerkbijeenkomsten en expertgroepen van onder andere de PO-raad	Doorlopend	Intervisiegroepen, op thema's in netwerkgroepen van de PO-raad, webinars/informatiebijeenkomsten op het vakgebied. De hiermee gepaard gaande kosten bestaan uit externe inhuur en bijdragen aan het netwerk.
Pallas ontwikkelt beleid voor duurzame inzetbaarheid voor personeel	Proces loopt	Toegenomen aandacht voor preventie en verzuimbegeleiding, versterkt door de centrale aansturing van de

	verzuimcoördinator; verdiepende training over “het goede gesprek voeren” als opvolging op de training verzuimgesprekken voeren voor leidinggevenden.
--	--

Ontwikkelingen

Het bestuur speelt in op ontwikkelingen die leiden tot aanpassingen in het te voeren personeelsbeleid:

- Krapte op de arbeidsmarkt voor leraren: dat zal nog meer improvisatie vragen en zal de insteek zijn voor nog meer opleiden;
- Inzet van onderwijsassistenten en leraarondersteuners zal mogelijk groter worden en alsdan ingebed moeten worden in het curriculum.
- Uitstroom personeelsleden vanwege (pre) pensionering;
- Wijziging van het reglement van het Participatiefonds per 1-8-2022, waardoor 50% van de uitkeringslasten als gevolg van WW voor eigen rekening komen. Daarin zien wij in 2025 een toename;
- Relatief meer zij-instromers, dit heeft een groot effect op de loonkosten en de benodigde begeleidingstijd door ervaren leerkrachten;
- Het hoge ziekteverzuim met relatief veel langdurig zieken, met onder andere als gevolg een toegenomen WIA-instroom de afgelopen jaren die leidt tot hogere premies.

Vacaturestelling

Op het moment dat er zich een vacature voordoet, stellen we vast of er een vrijwillige mobiliteitskandidaat is die naar een andere school wil gaan. Daarnaast checken we of er bij de uitkeringsgerechtigden een benoembare kandidaat beschikbaar is. Als er een mobiliteitskandidaat binnen Pallas is, gaan de kandidaat en schoolleider van de school waar deze bij voorkeur wil werken, in gesprek met de intentie tot plaatsing. De schoolleider draagt er zorg voor dat de mobiliteitskandidaat na een succesvol gesprek een aanstelling op zijn/haar school krijgt.

Wanneer een traject op basis van verplichte mobiliteit aan de orde is, heeft Pallas daarvoor specifieke afspraken gemaakt. Als het onderzoek naar vrijwillige of verplichte mobiliteit geen resultaat heeft opgeleverd voor het invullen van een vacature, gaat de standaardprocedure voor het werven en selecteren van personeelsleden van start.

Voorkomen van werkloosheidskosten na ontslag

In 2025 zijn uitkeringskosten bij ons in rekening gebracht door het Participatiefonds voor € 34.000 (2024: € 5.000) Voor de toekomst worden de volgende maatregelen genomen om werkloosheidskosten te mitigeren:

- Voorafgaand aan een ontslag wordt waar relevant onderzocht of detachering, uitlenen en re-integreren elders tot de mogelijkheden behoort;
- Onderzoeken van mogelijkheden binnen de stichting door interne mobiliteit of demotie.

Er is nu een aantal jaar ervaring opgedaan met de financiële effecten van de modernisering van het Participatiefonds. In 2025 is zichtbaar dat enkele medewerkers zijn ingestroomd in een WW-uitkering. Eind 2025 is op basis daarvan voor het eerst een voorziening gevormd voor WW lasten met een omvang van € 140.000.

Banenafpraak

In 2013 hebben de overheid en werkgevers- en werknemersorganisaties afgesproken te zorgen voor 125.000 extra werkplekken voor mensen met een arbeidsbeperking (waarbij de markt 100.000 banen moet realiseren en de overheids- en onderwijssectoren 25.000). Dit heet de Banenafpraak. Het gaat bijvoorbeeld om mensen uit de Participatiewet die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen en (ex-)leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs.

Er zijn op individueel schoolniveau medewerkers binnen Pallas die onder deze regeling vallen. Als zich bij specifieke vacatures mensen melden die onder de participatiewetgeving vallen, wordt steeds zorgvuldig overwogen om met hen in zee te gaan.

Werkdrukmiddelen

Vanaf het schooljaar 2018/2019 heeft het ministerie middelen beschikbaar gesteld om de werkdruk op de scholen te verminderen met als doel: werkdrukvermindering.

Inzet van de werkdrukverminderingsgelden wordt op schoolniveau geregeld. Er wordt jaarlijks een plan opgesteld dat wordt goedgekeurd door de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad.

In 2025 bedroegen de inkomsten voor verlaging van de werkdruk € 1.179.000. Op veel scholen zien we dat is gekozen voor extra handjes, dus personele inzet of inhuur van bijvoorbeeld vakdocenten bewegingsonderwijs.

Verantwoording over de aanwezigheid van de Verklaring omtrent het gedrag

Wij hebben de accountant geen opdracht gegeven zoals opgenomen in bijlage IV bij het Onderwijs-accountantsprotocol m.b.t. het jaarverslag 2025 inzake de tijdige aanwezigheid van het VOG in 2025 uit te voeren. Bij het ontbreken van een VOG wordt de betreffende medewerker er meermaals op geattendeerd dat de VOG verplicht is. In 2025 zijn 87 nieuwe medewerkers in dienst getreden, bij 35 daarvan was de VOG niet tijdig aanwezig en bij 26 daarvan is de VOG niet aanwezig.

Voor nieuwe medewerkers niet in loondienst die in aanraking komen met leerlingen is een VOG verplicht. De administratie van deze VOG's is op dit moment nog onvolledig.

Het is met name bij ziektevervanging lastig om de benodigde documenten tijdig voorhanden te hebben, aangezien de doorlooptijd van aanvraag tot verstrekking van het document een aantal (werk)dagen in beslag neemt.

Wij hebben voor nieuwe medewerkers voor wie wij in de periode 17 juli t/m 17 oktober reeds een VOG hadden aangevraagd geen nieuwe VOG aangevraagd, naar aanleiding van het advies van het ministerie van OCW.

Goed en voldoende personeel en strategisch personeelsbeleid

Personeelsbeleid is het onderdeel van het organisatiebeleid dat direct betrekking heeft op het personeel en is het geheel van maatregelen gericht op arbeid dat helpt de organisatiedoelstellingen te verwezenlijken. Via het strategisch beleidsplan 2024-2028 is het personeelsbeleid afgestemd op de onderwijskundige visie en de opgaven waar de scholen voor staan. In 2026 werken we verder aan strategisch personeelsbeleid vanuit een meer geïntegreerd perspectief. Thema's die daarbij in elk geval extra aandacht krijgen zijn professionalisering, de gesprekkencyclus en verzuim.

Onderdelen van het huidige personeelsbeleid zijn werving en selectie (zorgen dat de juiste persoon op de juiste plaats zit), professionele ontwikkeling (bieden van (in)formele mogelijkheden voor training en scholing), beoordeling van functioneren (voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken), beloning (belonen via (secundaire) arbeidsvoorwaarden, financiële en niet-financiële beloningen), autonomie in het werk (aandacht besteden aan basisbehoeften autonomie, competentie, relatie/verbondenheid, gelegenheid bieden om het werk goed te doen) en participatie in besluitvorming (bieden van mogelijkheden deel te nemen aan besluitvorming en overleg).

Een groot deel van deze activiteiten vindt plaats op de scholen van Stichting Pallas. Daarnaast vinden er op bovenschools niveau diverse activiteiten plaats die ervoor moeten zorgdragen dat de kwaliteit van ons onderwijs geborgd blijft, terwijl gelijktijdig het welbevinden en de ontwikkeling van het personeel wordt gestimuleerd. Hierbij is te denken aan het aanbieden van scholing op het gebied van vrijeschoolonderwijs door de Basisopleiding Vrijeschool Onderwijs (BVO) aan leerkrachten met een regulier PABO-diploma en het jaarlijks uitgeven van de Pallasbeurs. Op bestuurlijk niveau werkt Pallas aan een betere zichtbaarheid door deelname aan diverse lokale netwerken rondom de scholen. En tenslotte neemt een groot deel van het vrijeschoolonderwijs in Nederland deel aan het project 'Samen Opleidend Leren'(SOL); hierdoor kunnen we mogelijk een nieuwe doelgroep van potentiële medewerkers aan ons binden. Vanwege de grote(re) betrokkenheid van deze groep bij Pallas levert dit (opnieuw) een versterking op van onze onderwijskwaliteit. Ieder aspect van het personeelsbeleid draagt bij aan de richting die we als stichting willen uitgaan en is van belang om steeds weer aandacht aan te schenken. Daarbij is onze kracht dat we personele kwesties, daar waar mogelijk, met maatwerk aanpakken.

De ontwikkeling van personeelsbeleid vindt plaats in nauw overleg en in samenwerking met de schoolleiders. Thema's op dit vlak worden samen met een vertegenwoordiging uit het Pallas Schoolleiders Overleg voorbereid, waarna bespreking in het PSO plaatsvindt. Vanuit het PSO worden vervolgens concept-beleidsstukken aangeboden aan de GMR. De GMR heeft periodiek overleg met haar achterban, de medezeggenschapsraden van alle scholen. Schoolleiders zorgen voor de communicatie over beleidsdocumenten naar de medewerkers op de scholen. Daarnaast bezoekt de bestuurder jaarlijks alle scholen, waarbij gesprekken plaatsvinden met schoolleider, team, ouders en leerlingen.

Tenslotte kan in het kader van het strategisch personeelsbeleid het overleg over het werkverdelingsplan en het taakbeleid aangestipt worden. Jaarlijks vindt voorafgaand aan het schooljaar het gesprek tussen schoolleider en team plaats over de wijze waarop de (uit het schooljaarplan afgeleide) taken over het team verdeeld worden. Door het voeren van deze dialoog wordt er een belangrijk fundament gelegd voor het daadwerkelijk realiseren van de doelstellingen op schoolniveau.

Exitgesprekken

Sinds 2023 vragen we de medewerkers die afscheid nemen van Stichting Pallas of zij bereid zijn om mee te werken aan een exitgesprek. Doel hiervan is om als organisatie te leren van de tips en de tops en kijken of er een bepaalde algemene lijn uit te halen is. Afgelopen jaar werd door meerdere oud-collega's de fysieke aanwezigheid op de Pallasdag als positief ervaren, deze staat voor het nieuwe schooljaar opnieuw ingepland. Als tip werd meerdere keren genoemd het begeleiden van de startende leerkracht. Als actie hierop is de richtlijn "Introductie en begeleiding nieuwe werknemers" herzien. Vanaf eind 2024 en verder is door personele wijzigingen (vertrek van stafleden) en een interim situatie op het stafbureau het voeren van exitgesprekken stil komen te liggen.

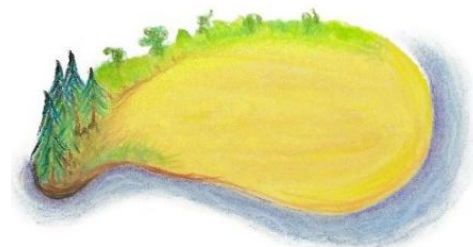
Belangrijkste risico's en onzekerheden binnen het deelgebied Personeel en professionalisering

- In het kader van het personeelstekort in het onderwijs en gezien de hoge werkloosheid in andere sectoren is er kans dat er meer ontslag wordt genomen dan voorgaande jaren waarbij opvalt dat dit vaker gedurende het lopende schooljaar gebeurt;
- Een lege vijver om in te vissen (vooral schoolleiders en leerkrachten);
- Uitval door ziekte (langdurig).

De volgende maatregelen zijn of worden getroffen om bovenstaande risico's en onzekerheden het hoofd te kunnen bieden:

- Er zijn verschillende instapmomenten mogelijk gemaakt voor de BVO;
- Veel aandacht voor preventie van verzuim;
- In het aannamebeleid anticiperen op toekomstige formatie (binnenhalen en binden van kwalitatief sterke leerkrachten waarvoor in de nabije toekomst formatie beschikbaar komt);
- Ontwikkelen van een aantrekkelijk pakket aan arbeidsvoorwaarden;
- Goede begeleiding van startende leerkrachten en zij-instromers;

De risico's en onzekerheden zoals hierboven genoemd blijven ook voor de komende jaren nog actueel; de risico's zijn groot en de impact kan aanzienlijk zijn en is niet op voorhand te kwantificeren.

4.3 Huisvesting & facilitaire zaken

Doelen en resultaten

Stichting Pallas heeft als doel dat de scholen een gezond binnenklimaat hebben voor leerlingen en personeel en het hebben van duurzame gebouwen nastreeft. Dit wordt gerealiseerd door bij een verbouwing of nieuwbouw het duurzaam bouwen als uitgangspunt te nemen en de eisen die gesteld worden aan frisse scholen -zover dat tot onze de mogelijkheden behoort- na te leven. In 2025 is hier op de volgende wijze uitvoering aan gegeven.

In 2025 zijn wij gestart met een nieuwe locatie in Nijmegen-Noord genaamd Waldorf aan de Waal. Zij hebben de oprichting van de school gestart in een tijdelijk beschikbaar gestelde locatie aan de Griftdijk 93. In 2025 zijn de gesprekken met gemeente Nijmegen opgestart om te komen tot een heldere afspraken betreft een nieuwbouwlocatie in dit deel van de stad. De verwachting is dat er in de loop van 2026 een concrete afspraak gemaakt wordt hieromtrent.

Zilverlinde in Rosendaal zit nog midden in het proces tot het komen van een nieuwbouwlocatie. Door vertragingen in het gemeentelijke proces loopt de planning uit en zal de oplevering naar verwachting plaatsvinden in 2027. Desalniettemin ligt er een prachtig duurzaam ontwerp, waarin in 2025 hard gewerkt is aan afronding hiervan. Begin 2026 zal er een aannemer geselecteerd worden en zullen de eerste werkvoorbereidingen getroffen worden.

Ontwerp nieuwbouw Zilverlinde

In 2025 zijn er nog volop gesprekken gevoerd met gemeente Roermond betreft de (ver)nieuwbouw van de Christophorus op de nieuwe locatie. Deze zal gerealiseerd worden op het plot van het oude Gilde opleidingen aan de Kasteel Hillenraedstraat 1 in Roermond. Vanwege de complexe constructie van dit plot heeft het enige tijd gevraagd om te komen tot het concretiseren van afspraken. Echter, in het laatste kwartaal van 2025 zijn de adviseurs geselecteerd en in 2026 zal het ontwerp verder uitgewerkt worden tot bouw gereed. Afhankelijk van de complexiteit van de opgave is de eerste verwachting dat de oplevering zal plaatsvinden eerste kwartaal 2028.

Schetsontwerp (ver)nieuwbouw Christophorus

Ook de Helianthus in Heerlen heeft in 2025 mooi nieuws ontvangen. Er is een unilocatie beschikbaar waar wij (ver)nieuwbouw mogen plegen. Hij is gelegen aan de Driechstraat 1 te Heerlen. Deze locatie zal ruimte bieden voor de nu twee losse locaties en de kinderopvang partner om zo een volwaardig en duurzame plek te creëren voor de doorgemaakte groei van de afgelopen jaren. De intentieovereenkomst tussen gemeente en schoolbestuur zal in begin 2026 ondertekend worden, gezamenlijk met het aanhaken van een projectmanagementbureau. 2026 zal in het teken staan van het ontwerpproces van deze toekomstige vernieuwde school.

Aangewezen locatie (ver)nieuwbouw Helianthus

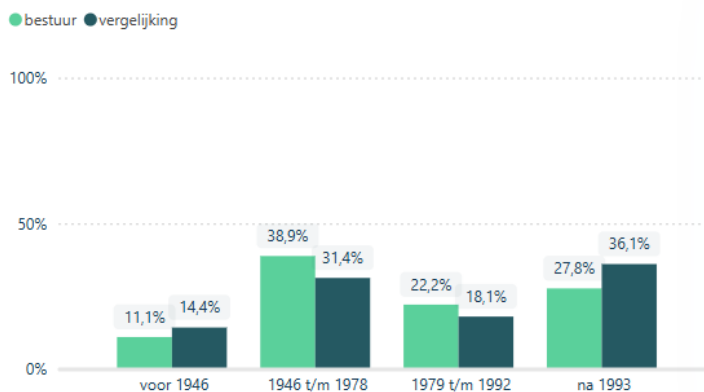
De renovatie van de Bernard Lievegoedschool staat al wat jaar op het programma. In 2025 is er een aanvraag ingediend voor een voorbereidingskrediet om te komen tot realisatie hiervan. Na inhoudelijke scherpe gesprekken met gemeente Maastricht zijn we tot een eerste aanzet van afspraken gekomen. In 2026 zal het proces verder vorm gaan krijgen en gaan we toewerken naar een fris, duurzaam en toekomstig gebouw voor de leerlingen en medewerkers van de school.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

De verduurzamingsopgave voor Stichting Pallas blijft groot. We maken gebruik van relatief veel oude schoolpanden die in de planning staan van de gemeenten om deze te verduurzamen. De vernieuwing van het scholenbestand begint bij veel gemeenten aandacht te krijgen. Zo staat er nog een aantal scholen op de rol waarbij (ver)nieuwbouw in de komende jaren aan de orde is. Denk hierbij aan Vrije school Brabant in Eindhoven en de Talander in Sittard. Wel blijft het zo dat een aantal gemeenten de cyclus tot renovatie/vernieuwing steeds verder uitstellen vanwege de enorm druk op hun inkomsten vanuit het rijk. Hiervan zijn o.a. gemeente Helmond en gemeente Oosterhout enkele voorbeelden. Waar mogelijk zijn al zonnepanelen geplaatst op de schoolpanden en kijken we naar natuurlijke momenten waarop we investeren in een duurzamere vernieuwing. In geval van vernieuwbouw of nieuwbouw wordt het pand minimaal BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouwen) opgeleverd, maar met de nieuwste eisen zelfs al ENG (Energie Neutraal Gebouw) opgeleverd. Stichting Pallas zal samen met de gemeenten de ontwikkelingen op ambitie eisen nauwgezet volgen.

De gebouwen van Pallas zijn relatief oud (zie onderstaande grafiek), dit vormt een (financieel) risico voor de organisatie.

Verdeling bouwjaarklassen onderliggende schoolgebouwen

Bron: Schoolbesturen op de kaart

Facilitair

In 2025 zijn nagenoeg alle locatie gebonden contracten opgevraagd binnen de scholen. In de loop van 2026 zal de medewerker facilitair een analyse op deze contracten gaan uitvoeren, waarna er een advies moet volgen over het mogelijk meer centraal inregelen van bijv. afname van diensten. Daarnaast is er met het nieuwe bestuur besloten om kritisch te kijken naar de inkoopprocessen over het algemeen. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid in 2026 vorm gaan krijgen.

De belangrijkste risico's en toekomstige ontwikkelingen binnen het deelgebied Huisvesting en facilitaire zaken

Het (ver)bouwen en renoveren van onze scholen blijft een financieel risico. De prijzen zijn aan het eind van 2025 enigszins gestabiliseerd, maar blijven grillig en de vakmensen die nodig zijn, zijn maar beperkt beschikbaar.

De risico's voor de komende jaren zijn:

- Het ambitieniveau "frisse scholen", het aanpassen van gebouwen met ventilatiesystemen, kost relatief veel onderwijsgeld en er staat weinig subsidie tegenover. In de toekomst gaan we dit alleen samenvoegen met natuurlijke momenten tijdens renovatie en/of vernieuwbouw.
- Steeds meer gemeenten verwachten een eigen bijdrage in de kosten van vernieuwbouw of nieuwbouw van een schoolpand. Deze eigen bijdrage is voor PO-besturen slechts mogelijk als het gaat om investeringen in duurzaamheid. Bij dergelijke investeringen zijn er tijdens het (toekomstige) gebruik *mogelijk* exploitatievoordelen te verwachten. Deze duurzaamheidsinvesteringen kunnen dus mogelijk als een "voorfinanciering" beschouwd worden. Aangezien het bij Stichting Pallas over veel gebouwen gaat lopen deze voorfinancieringen flink op.
- Gekoppeld aan bovenstaand punt het wetsvoorstel "planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting"; hierin staat onder andere dat het investeringsverbod voor primair onderwijs komt te vervallen, waarin PO voortaan mag investeren vanuit een overschot in de exploitatie. Als deze wetgeving daadwerkelijk van kracht wordt, dan zullen gemeenten nog meer sturen op eigen (grotere) bijdrage van schoolbesturen tijdens (ver)nieuwbouw of renovatie. De wet is officieel ingediend en de beoogde inwerkingtreding was 1 januari 2026. Dit is echter alweer doorgeschoven naar eind 2026.
- De meeste Pallascholen groeien en de noodzakelijke aanpassingen aan de panden komt als gevolg van voorfinanciering voor een deel ten laste van de stichting.
- De kosten voor onderhoud van de scholen groeien jaarlijks, maar de vergoeding vanuit de lumpsum groeit niet evenredig mee.
- Oplopende kosten voor onderhoud aan gebouwen, waarbij deze niet meer evenredig lopen aan kosten zoals deze opgenomen zijn in de meerjarenonderhoudsplannen.
- Het in control komen op de manier van uitvoering van het onderhoud uit de meerjarenonderhoudsplannen. Mogelijk een duidelijke(re) rolverdeling maken voor welke onderdelen centraal en welke decentraal komen te liggen.

4.4 Financieel beleid

Doelen en resultaten

Het financiële beleid richt zich op het geheel van activiteiten, processen en spelregels dat ervoor zorgt dat de organisatie de middelen zo inzet, dat ze haar doelstellingen bereikt. Voor Pallas is dat het in stand houden, ontwikkelen en zichtbaar maken van het vrijeschoolonderwijs in de regio Midden- en Zuid-Nederland en zorgdragen voor de continuïteit van de organisatie. Meer specifiek is dit de ondersteuning aan de doelen zoals opgenomen in ons strategisch beleidsplan 2024-2028 “wij hijsen de zeilen”.

In het financieel beleidsplan is vastgelegd dat Pallas voor het beheer en de inzet van vermogen en liquiditeit uitgaat van de kengetallen en streefwaarden die de onderwijsinspectie hanteert. Uit de tabel blijkt dat Pallas zowel ultimo 2024 als 2025 binnen de signaleringswaarden van de inspectie blijft.

Omschrijving	Signaleringswaarde	31-12-2025	31-12-2024
Liquiditeit (vlottende activa / KL schulden)	Minder dan 0,5	2,3	2,0
Liquide middelen	Minder dan m€ 0,1	m€ 5,7	m€ 6,2
Solvabiliteit (eigen vermogen / balanstotaal)	n.v.t.	0,46	0,41
Solvabiliteit (eigen vermogen + voorzieningen / balanstotaal)	Minder dan 0,3	0,78	0,73
Publieke eigen vermogen	Variërend (via tool inspectie)	Signaalwaarde >m€ 11,5 Publiek vermogen: m€ 5,0	Signaalwaarde >m€ 11,0 Publiek vermogen: m€ 2,9

Opstellen meerjarenplannen

Voorafgaand aan het opstellen van de (meerjaren)begroting 2025-2029 is de kaderbrief 2025 opgesteld. De in het strategisch beleidsplan opgenomen doelstellingen zijn zover als mogelijk financieel vertaald en in de begroting verwerkt. Aangezien de doelstellingen veelal op schoolniveau een verdere vertaling krijgen in activiteiten, is dit punt specifiek aan bod gekomen tijdens het begrotingsgesprek dat heeft plaatsgevonden tussen de schoolleider en de controller.

In de periode oktober en november hebben de gesprekken met de schoolleiders plaatsgevonden. In een aantal gevallen is vanwege het risico op financiële discontinuïteit een taakstelling opgelegd aan schoolleiders om de formatie passend te maken binnen het voor de school beschikbare budget.

De meerjarenbegroting heeft als onderlegger gefungeerd voor het meerjaren bestuursformatieplan 2025-2029.

Toekomstige ontwikkelingen

In 2023 is de wet vereenvoudiging bekostiging in werking getreden. In de begroting 2023 is het effect van de vereenvoudiging van de bekostiging voor de eerste maal zichtbaar gemaakt. In 2024 en in 2025 is er nog een (gedeeltelijke) overgangsbekostiging van toepassing; vanaf 2026 zal Pallas ruim € 600.000 minder rijksbijdragen ontvangen in vergelijking met 2023 als gevolg van invoering van deze bekostigingssystematiek. Dit is verwerkt in de meerjarenbegrotingen.

In steden zijn veel kleine scholen die dicht bij elkaar liggen; dat wordt als inefficiënt gezien. De verwachting is dat de kleinescholentoeslag vervangen gaat worden door een dunbevolktheidstoeslag. Dit zal negatief uitpakken voor Pallas, aangezien Pallas meerdere kleine scholen heeft die zich in stedelijk gebied bevinden. Op dit moment ontvangen wij voor zes scholen de kleinescholentoeslag. In 2025 gaat het om een bedrag van € 525.000. Omdat de regelgeving nog niet definitief is, is de mogelijke afschaffing van deze toeslag nog niet verwerkt in meerjarenbegrotingen.

Vanaf 2027 komt er een structurele bekostiging (lumpsum) voor basisvaardigheden voor een bedrag van € 182 per leerling. Deze vervangt de huidige subsidie die in verschillende tranches aan Pallas scholen is toegekend. De nieuwe structurele bekostiging is verwerkt in de meerjarenbegrotingen.

Treasury

Het treasurystatuut is voor het laatst in 2024 vastgesteld door het College van Bestuur. Het treasurybeleid is gericht op het hebben van voldoende liquiditeit, het beheersen en bewaken van financiële risico's, en het effectief uitvoeren van betalingsverkeer. Pallas heeft in 2025 geen leningen en/of beleggingen. Tegoeden worden aangehouden bij Nederlandse banken.

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de stand liquide middelen eind 2025 en eind 2024. In 2025 is voor een bedrag van € 38.000 aan rente ontvangen over deze tegoeden (2024: € 68.000).

Rekening	31-12-2025 €	31-12-2024 €
ING betaalrekeningen scholen	123.000	119.000
ING spaarrekening	3.094.000	3.672.000
ASN spaarrekening	997.000	995.000
SNS spaarrekening	189.000	563.000
Triodos spaarrekening	0	100.000
Triodos betaalrekening	1.250.000	747.000
Totaal	5.653.000	6.196.000

Het gevoerde beleid in 2025 ten aanzien van treasury is in overeenstemming geweest met het treasurystatuut, met uitzondering van het aanhouden van de betaalrekening bij de Triodos bank. Deze financiële instelling heeft geen A-rating heeft, maar een BBB-rating. Er is besloten om de betaalrekening bij Triodos aan te houden, omdat de kernwaarden van deze bank goed aansluiten bij onze eigen waarden én het gegeven dat het aanhouden van een betaalrekening niet in strijd is met de wet- en regelgeving. De spaartegoeden bij Triodos zijn in 2025 volledig afgebouwd.

Eind 2025 staat een vordering uit van € 866.000 op de steunstichting Vrienden van Pallas inzake bijdragen van ouders die zijn ontvangen. Deze vordering wordt in 2026 afgewikkeld, waarna deze steunstichting zich zal ontbinden. Pallas gaat vanaf 2026 vanuit eigen regie de vrijwillige ouderbijdragen bij ouders innen.

Pallas neemt deel aan de procedure tegen de toekenning van te weinig bekostiging in de periode augustus - december 2022. Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, was dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/2023. Voor Pallas is het equivalent van deze 7% ruim € 1,1 miljoen.

De Raad van State heeft scholen in maart 2026 in het gelijk gesteld.

In de jaarrekening - inclusief een opslag voor wettelijke rente – is een vordering van € 1,3 miljoen op OCW opgenomen. In 2026 zal naar verwachting meer duidelijkheid komen over de afwikkeling van deze rechtszaak.

Allocatie van middelen

De uitgangspunten voor de verdeling van de middelen over de scholen wordt jaarlijks vastgelegd in de kaderbrief van de begroting. Belangrijkste uitgangspunten zijn de volgende:

- De middelen worden zoveel mogelijk aan de scholen toegekend op basis van de beschikkingen van DUO
- Op deze beschikking wordt een bedrag per leerling in mindering gebracht ter dekking van de kosten voor staf, bestuur en gemeenschappelijke kosten (o.a. solidariteitsregelingen, kosten administratiekantoor en kosten van personele frictie)

Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

In 2025 is een bedrag van € 205.000 ontvangen in het kader van “professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders”. Besteding van deze middelen heeft plaatsgevonden in lijn met de Pallas-richtlijn ‘introductie en begeleiding startende werknemers’. In de richtlijn is onder andere opgenomen dat startende leerkrachten extra tijd krijgen om bijvoorbeeld lessen voor te bereiden. Ook voor professionalisering worden meer middelen uitgetrokken, dit in de vorm van intervisie. Tenslotte zijn er voor startende schoolleiders diverse mogelijkheden om zich (verder) te bekwamen (in het leiderschap en/of de antroposofische achtergrond).

Belangrijkste risico’s en onzekerheden met financiële impact

Medio 2025 is een financiële risicoanalyse opgesteld waarbij risico’s op basis van een inschatting van de potentiële impact en de kans dat ze zich voordoen zijn gekwantificeerd.

De volgende risico’s zijn als meest belangrijk gedefinieerd.

Omschrijving	Impact Onderkant bandbreedte	Impact Bovenkant bandbreedte
Naheffing van de belastingdienst inzake schenkingen van ouders via een separate stichting	k€ 1.000	k€ 1.500
Instabiliteit in de bekostiging per leerling, onvolledige indexatie van de bekostiging	k€ 500	k€ 750
Hogere kosten voor ziektevervangning (dan begroot)	k€ 300	k€ 500
ICT beveiliging, cybersecurity	k€ 300	k€ 500
Fluctuaties in leerlingaantallen (omstelkosten personeel)	k€ 300	k€ 500
Eigen bijdragen bij renovaties, nieuwbouw	k€ 500	k€ 750

Het risico op een naheffing van de belastingdienst inzake schenkingen is inmiddels gemitigeerd doordat zowel Pallas als de steunstichting Vrienden van Pallas de ANBI status met terugwerkende kracht terug hebben gekregen.

Naast deze risico’s signaleren we een aantal ontwikkelingen die potentieel een negatieve invloed hebben op de betaalbaarheid van ons onderwijs:

- Transitievergoeding bij ontslag na arbeidsongeschiktheid of langdurige ziekte: De transitievergoeding bij ontslag na twee jaar arbeidsongeschiktheid of langdurige ziekte wordt mogelijk vanaf 1 juli 2026 niet meer gecompenseerd.
- Wijziging bekostiging kleine scholen: zie eerder in deze paragraaf.
- Wetgeving rondom het stichten van nieuwe scholen: in 2024 is Waldorf aan de Waal in Nijmegen geopend. Het niet halen van de stichtingsnormen (302 leerlingen na 8 jaar) heeft invloed op de bekostiging. In 2025 is Waldorf Wertha gesloten. Dit leidt tot tijdelijk ongedekte lasten in verband met de herplaatsing van personeel.
- Toename van werkloosheidsuitkeringen door modernisering van het Participatiefonds. Door een goed functionerend aannamebeleid, een toereikend begeleidings- en professionaliseringsaanbod en een gedegen gesprekkencyclus willen we deze kosten beperken.

Met een totaal vermogen van m€ 8,0 is Pallas in staat de beschreven risico’s op te vangen als deze zich voordoen

5 Verantwoording van de financiën

Het exploitatieresultaat 2025 bedraagt positief € 1.311.000. Onderdeel daarvan is de eerdere genoemde vordering op OCW van € 1.343.000. Buiten die vordering is het genormaliseerde resultaat - € 32.000.

x €1.000	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2025	2025	2024
Baten			
Rijksbijdragen	31.545	29.555	28.613
Overige overheidsbijdragen	608	262	229
Overige baten	1.750	1.390	1.041
Totaal baten	33.903	31.206	29.883
Lasten			
Personeelslasten	27.357	27.199	26.211
Afschrijvingen	820	931	763
Huisvestingslasten	2.069	1.989	1.965
Overige lasten	2.595	2.267	2.348
Totaal lasten	32.841	32.387	31.288
Saldo baten en lasten			
Financiële baten en lasten	249	41	64
Exploitatieresultaat	+1.311	-1.139	-1.340
Vordering OCW: rechtszaak	+1.343		
Genormaliseerd resultaat	- 32		

Toelichting op de belangrijkste afwijkingen tussen begroting en realisatie in 2025

Rijksbijdragen (+ € 1.990.000), belangrijkste verschillen met de begroting:

- Vordering OCW: rechtszaak bekostiging + 1.127.000 (exclusief wettelijke rente van €216.000)
- Reguliere bekostiging + € 471.000 ten opzichte van begroot € 27.269.000
- Subsidie basisvaardigheden + € 295.000 ten opzichte van begroot € 627.000
- Samenwerkingsverband + € 82.000 ten opzichte van begroot € 709.000

In de begroting is rekening gehouden met een looncompensatie van 2,95%. De definitieve compensatie voor loon- en prijsontwikkeling is door OCW op 5% vastgesteld. De reguliere bekostiging is hierdoor € 471.000 hoger. De subsidie basisvaardigheden is € 295.000 hoger dan begroot doordat 8 extra scholen de subsidie toegekend hebben gekregen in 2025 en in 2025 zijn gestart met de activiteiten.

Overige overheidsbijdragen en overige baten samen € 706.000 hoger dan begroot:

- Bijdragen door ouders + € 258.000 ten opzichte van begroot € 586.000
- Gemeentelijke subsidies eerste inrichting + € 370.000 ten opzichte van begroot € 627.000
- Overigen + € 75.000; onder meer hogere verhuur

Stichting Vrienden van Pallas heeft tot en met 2025 de bijdragen van ouders namens Pallas geïnd. In 2024 heeft de belastingdienst vragen gesteld aan deze stichting, onder andere over de ANBI status. Vanaf kwartaal 4 van 2024 is besloten de betalingen aan Pallas tijdelijk op te schorten. Inmiddels zijn zowel Pallas als Stichting Vrienden van Pallas met terugwerkende kracht weer in het bezit van de ANBI status. De door Stichting Vrienden van Pallas

ontvangen bijdragen over 2024 (€ 305.000) en 2025 (€ 560.000) zijn in de jaarrekening 2025 verantwoord. De totale inkomsten zijn door de baten vanuit 2024 per saldo €258.000 hoger dan begroot.

In 2025 is de interne werkwijze rondom gemeentelijke subsidies voor de inrichting van de scholen bij groei van het aantal leerlingen gewijzigd. Subsidies worden toegerekend aan de periode waar de groei in heeft plaatsgevonden. Als gevolg daarvan zijn subsidies uit eerdere jaren van 10 scholen voor een bedrag van € 230.000 ten gunste van de exploitatie gekomen. Daarnaast is voor Waldorf aan de Waal € 142.000 subsidie ontvangen voor de eerste inrichting. Deze baten en de daarmee samenhangende lasten voor de inrichting van scholen waren niet begroot.

Personeelslasten (€ 158.000 hogere lasten), belangrijkste verschillen:

- Lonen -/- € 71.000 (-0,3%) ten opzichte van begroot € 24.921.000
- Uitkeringen -/- € 341.000 ten opzichte van begroot € 195.000
- Loonkosten derden + € 729.000 ten opzichte van begroot € 942.000
- Overige personele lasten -/- € 157.000 ten opzichte van begroot € 1.530.000

In 2025 is gemiddeld 283 fte ingezet, dat is 1,4% minder dan begroot. De loonkosten zijn € 71.000 lager dan begroot (-0,3%). De loonkosten per fte zijn ruim 1% hoger dan begroot vooral als gevolg van de cao 2025-2026 die een loonstijging kent van 4,6% vanaf november 2025.

Naast lagere loonkosten zijn meer personele uitkeringen ontvangen (€ 341.000). Het betreft vooral zwangerschapsuitkeringen. Ook de overige personele lasten zijn lager, met name doordat minder out of pocket-lasten voor scholing zijn gerealiseerd.

Daar staat tegenover dat de kosten van externe inhuur ruim hoger waren (€ 729.000). Dit betreft zowel de inhuur van directie, intern begeleiders als leerkrachten. Scholen waar het meeste inhuur heeft plaatsgevonden zijn De Vuurvogel en De Zwaneridder.

Afschrijvingen (€ 111.000 lagere kosten)

De investeringen in schoolmeubilair, ICT middelen en leermiddelen zijn in 2025 ruim lager geweest dan begroot én hebben later in het jaar plaatsgevonden dan waar rekening mee was gehouden. Voor inzicht in de investeringen per subcategorie wordt verwezen naar de jaarrekening.

Huisvestingslasten (€ 86.000 hoger dan begroot), belangrijkste verschillen

- Dagelijks onderhoud € 36.000 hoger dan begroot
- Schoonmaakkosten € 31.000 hoger dan begroot

De hogere lasten zijn verspreid over alle scholen zichtbaar. Extra kosten ontstaan door een combinatie van hogere tarieven vanuit leveranciers en door de uitvoering van extra opdrachten.

Overige lasten (€ 327.000 hoger dan begroot), belangrijkste verschillen:

- Juridische ondersteuning € 136.000
- Inventaris, apparatuur, licenties € 93.000
- Wervingskosten € 69.000

De juridische kosten bestaan met name uit advieskosten rondom de sluiting van Waldorf Wertha in Weert en rondom (de ANBI status van) Stichting Vrienden van Pallas.

Lasten van inventaris zijn onder meer hoger vanwege de aanschaf van extra meubilair op plaatsen waar sprake is van groei. Hier staan ook extra inkomsten tegenover vanuit gemeenten (zie: overige baten).

De wervingskosten hebben betrekking op een bestuurder, schoolleiders en specialistische functies.

Onder de financiële baten is de wettelijke rente opgenomen over de vordering op OCW inzake de bekostiging (€ 216.000).

Bestemming resultaat

De planperiode voor de besteding van NPO middelen liep tot medio 2025. Het saldo van de bestemmingsreserve NPO is daarom ultimo 2025 naar € 0 gebracht. Het restant van het resultaat is ten gunste gebracht van de publieke algemene reserve.

In 2025 hebben geen activiteiten plaatsgevonden met invloed op de omvang van de private reserves. Deze private reserve heeft op dit moment geen concreet doel. Pallas is voornemens nieuw financieel beleid te vormen rondom zowel de reserves op schoolniveau als de aanwending van private reserves.

x €1.000	31-12-2025	31-12-2024
Algemene reserve (publiek)	5.041	2.805
Bestemmingsreserve NPO (publiek)	0	925
Algemene reserve (privaat)	2.976	2.976
Totale reserves	8.017	6.706

Toelichting op de balans

x €1.000	31-12-2025	31-12-2024
Materiële vaste activa	8.911	7.611
Financiële vaste activa	0	0
Vlottende activa	8.633	8.725
Totaal activa	17.544	16.336
Eigen vermogen	8.017	6.706
Voorzieningen	5.749	5.263
Kortlopende schulden	3.778	4.367
Totaal passiva	17.544	16.336

Activa

Eind 2024 waren uitgaven voor de bouw van de Zwaneridder (€ 845.000) en voor de kosten van klimaat-beheersing voor de Meander (€ 488.000) opgenomen onder de vlottende activa. In 2025 zijn deze uitgaven geactiveerd, waardoor een toename van de vaste activa en een daling van de vlottende activa zichtbaar is.

Passiva

Voorzieningen (+ € 486.000)

De personele voorzieningen zijn met € 150.000 toegenomen tot € 526.000. De stijging is het gevolg van het vormen van een voorziening voor werkloosheidsuitkeringen. Door de modernisering van het participatiefonds dragen schoolbesturen in het primair onderwijs voor 50% de kosten voor WW-uitkeringen. Eind 2025 is een voorziening gevormd voor 4 oud medewerkers voor een totaalbedrag van € 140.000.

De voorzieningen voor duurzame inzetbaarheid en jubilea zijn stabiel.

De voorziening groot onderhoud is met € 335.000 toegenomen, doordat een deel van de activiteiten die in 2025 gepland stonden eind 2025 nog niet is uitgevoerd. Per activiteit wordt bekeken in hoeverre deze noodzakelijk is en op basis daarvan wordt beslist of deze wordt uitgevoerd. In 2027 wordt het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) herijkt.

Kortlopende schulden (- € 589.000)

De belangrijkste wijzigingen in het kortlopende schulden zijn:

- In 2025 zijn diverse subsidies uit eerdere jaren voor de inrichting van 10 scholen voor een bedrag van k€ 230.000 ten gunste van de exploitatie gekomen (zie toelichting bij overige baten).
- Daarnaast stond er eind 2024 een nog te besteden bedrag vanuit de subsidie basisvaardigheden van € 166.000. Eind 2025 zijn de activiteiten voor de subsidie basisvaardigheden in lijn met de bevoorschotting door het ministerie, waardoor dit saldo € 0 is.

6 Continuïteitsparagraaf

6.1 Financieel perspectief

Exploitatierkening in meerjarig perspectief (* € 1.000)						
Baten	Begroting 2025	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Rijksbijdrage	29.555	31.545	30.983	31.131	31.798	32.309
Overige overheidsbijdragen	262	608	253	253	253	253
Overige baten	1.390	1.750	1.416	1.394	1.396	1.387
Totaal baten	31.207	33.903	32.651	32.778	33.446	33.948
Lasten						
Personeelslasten	27.199	27.357	27.963	28.036	28.121	28.540
Afschrijvingen	931	820	905	923	926	911
Huisvestingslasten	1.989	2.069	2.028	2.001	1.985	1.928
Overige lasten	2.267	2.595	2.467	2.406	2.410	2.404
Totaal lasten	32.387	32.841	33.363	33.365	33.441	33.783
Financiële baten en lasten	+41	+249	+35	+30	+30	+30
Totaal resultaat	-1.139	+1.311	-676	-557	+35	+196

Leerling prognose					
Peildatum	1 feb 2024	1 feb 2025	1 feb 2026	1 feb 2027	1 feb 2028
Leerlingaantal werkelijk	3.659	3.743	3.754		
Leerlingaantal begroot (najaar 2025)			3.749	3.895	3.976

Aantal medewerkers in FTE	Stand eind 2025	2026	2027	2028
Totaal	283	283	281	279

Bron: Begroting Stichting Pallas 2026-2029

In de begroting 2026-2029 voorzien wij een groei van het aantal leerlingen van circa 3.750 nu richting 4.000 leerlingen in 2028. Deze groei komt onder andere door de verwachte groei bij Waldorf aan de Waal, een nieuwe school die in 2024 van start is gegaan in Nijmegen. Verder zien we dat de behoefte aan goed en eigentijds vrijeschoolonderwijs er onverminderd blijft. De leerlingaantallen per 01 februari 2026 zijn in lijn met de begroting.

Voor de jaren 2026 en 2027 zijn exploitatietekorten voorzien, omdat de personele bezetting op meerdere scholen nog niet in lijn is met het aantal leerlingen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een langdurig hoog

ziekteverzuim, waardoor hoge kosten worden gemaakt voor de vervanging van personeel. Enkele scholen hebben taakstellende opdrachten om de formatie vanaf schooljaar 2026-2027 in lijn te brengen met het leerlingaantal. We verwachten vanaf 2028 weer in de zwarte cijfers te kunnen komen.

Balans in meerjarig perspectief (* € 1.000)					
	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
ACTIVA					
Materiële vaste activa	8.911	9.902	10.317	10.342	10.438
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	8.911	9.902	10.317	10.342	10.438
Vorderingen	2.980	771	750	750	750
Liquide middelen	5.653	6.552	5.663	5.222	5.496
TOTAAL ACTIVA	17.544	17.226	16.730	16.315	16.685
Algemene reserve (publiek)	5.041	4.365	3.808	3.843	4.039
Bestemmingsreserve (publiek)	0	0	0	0	0
Private reserves	2.976	2.976	2.976	2.976	2.976
Totaal eigen vermogen	8.017	7.341	6.784	6.819	7.015
Personeelsvoorziening	526	550	600	650	700
Onderhoudsvoorziening	5.223	5.334	5.347	4.845	4.969
Totaal voorzieningen	5.749	5.884	5.947	5.495	5.669
Crediteuren	769	800	800	800	800
Belastingen en sociale premies	1.171	1.200	1.200	1.200	1.200
Pensioenen	319	300	300	300	300
Overig kortlopend	1.522	1.700	1.700	1.700	1.700
Totaal overige passiva	3.778	4.000	4.000	4.000	4.000
TOTAAL PASSIVA	17.544	17.226	16.730	16.315	16.685

Toelichting op de balans in meerjarig perspectief

De komende jaren voorzien we een toename in de materiële vaste activa. In toenemende mate vragen gemeenten een eigen bijdrage voor de investeringen in duurzaamheid bij de renovatie of nieuwbouw van een school. Met de gemeente Nijmegen zijn we in overleg over het al dan niet doorcentraliseren van de huisvesting voor Waldorf aan de Waal. In de meerjaren begroting is géén rekening gehouden met eventuele eigen investeringen voor deze locatie.

In paragraaf 3.3 is toegelicht dat Pallas deelneemt aan de procedure tegen de toekenning van te weinig bekostiging in de periode augustus - december 2022. Er is een vordering opgenomen van €1.342.000. In de meerjarenprognose gaan we er vanuit dat deze vordering eind 2026 is afgewikkeld.

Eind 2025 is een vordering van k€ 865.000 opgenomen op de stichting Vrienden van Pallas. Tot en met 2025 hebben zij bijdragen van ouders ontvangen voor activiteiten en materialen die bijdragen aan het vrijeschoolonderwijs op de verschillende locaties. Als gevolg van het tijdelijk ontbreken van de ANBI status zijn de ontvangen middelen eind 2025 nog niet overgemaakt aan Pallas. Inmiddels is de ANBI status hersteld en zullen de middelen in 2026 worden overgemaakt.

Financiële positie	2025	2026	2027	2028	2029	signaleringswaarde
Solvabiliteit (EV+voorz. / balanstotaal)	78%	77%	76%	75%	76%	< 30%
Weerstandvermogen (EV / totale baten)	24%	22%	21%	20%	21%	< 5%
Liquiditeit (vlottende activa /KL schulden)	227%	182%	159%	148%	128%	< 75%
Rentabiliteit resultaat / totale baten	4%	-2%	-2%	0%	1%	

De kengetallen bevinden zich boven de ondergrenzen van de inspectie. Zichtbaar is dat de liquiditeit afneemt. Dit hangt samen met zowel de verwachte negatieve exploitatieresultaten in 2026 en 2027 en met gevraagde eigen bijdragen voor verduurzaming bij renovatie en nieuwbouw.

In paragraaf 4.4 financieel beleid is reeds toegelicht dat Pallas op basis van de definitie van de inspectie geen bovenmatig eigen vermogen kent.

6.2 Werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

In paragraaf 4.4 zijn de belangrijkste financiële risico's beschreven die op basis van een risico analyse medio 2025 in kaart zijn gebracht. Op die plek is ook beschreven op welke wijze de kaderbrief en begrotingen tot stand komen.

Gedurende het jaar wordt aan de hand van managementrapportages (maraps) gerapporteerd. In de marap komen diverse onderwerpen aan bod, waarbij deze zo zijn gekozen dat er een integraal beeld ontstaat van de school en de risico's van de school. De schoolleider legt door middel van de schoolmarap horizontaal verantwoording af aan team en MR en verticaal aan de bestuurder. De bestuurder legt op stichtingsniveau verantwoording af aan de Raad van Toezicht en de GMR. Naast het afleggen van verantwoording en het signaleren van risico's, biedt het inzicht dat de marap geeft de budgethouder de mogelijkheid om daar waar nodig bij te sturen. Naast het gegeven dat er cyclisch en planmatig gewerkt wordt ter borging van de continuïteit, zijn er maatregelen getroffen in het kader van het borgen van een rechtmatige besteding van de middelen. Er is een procuratieregeling van toepassing en de systemen van het administratiekantoor zijn ingericht op basis van een autorisatieschema. Op deze wijze is functiescheiding ook systeemtechnisch doorgevoerd.

6.3 Informatiebeveiliging en privacy

Ontwikkelingen rondom privacy

Begin 2026 heeft de nulmeting plaatsgevonden op het privacydeel van het Normenkader. De gemiddelde volwassenheidsscore bedraagt 1,7. Dit betekent dat Pallas zich tussen niveau 1 (ad hoc) en niveau 2 (herhaalbaar) bevindt. Er zijn basismaatregelen getroffen, de borging is echter nog onvoldoende. De belangrijkste resultaten: Het uitbesteden en vullen van het verwerkingsregister is geregeld en bevat momenteel 28 verwerkingen. Tevens zijn documenten zoals de privacyverklaring aanwezig, maar toe aan actualisatie. In 2025 zijn geen datalekken of privacyverzoeken geregistreerd.

Ontwikkelingen rondom informatiebeveiliging

Er heeft een nulmeting plaatsgevonden rondom informatiebeveiliging. Dit biedt Pallas een noodzakelijke basis om gericht verbeterplannen op te stellen.

Pallas heeft de eerste stappen gezet om toe te werken naar een gezonde basis voor een veilige digitale leeromgeving in 2030. In 2026 zal de focus gelegd worden op het actualiseren en organisatiebreed vaststellen van het Informatiebeveiliging en Privacy Beleid (IPB) en het beleggen van rollen en verantwoordelijkheden, het inrichten van een vast proces voor Data Protection Impact Assessments (DPIA's) en het starten van een programma om het IBP-bewustzijn bij medewerkers te vergroten.

In 2025 zijn multifunctionals (all-in-one printers) aangeschaft. Bij deze printers is ingezet op een koppeling met printmanagementsoftware om de bescherming van gegevens te versterken. Door authenticatie te verlangen voordat opdrachten uit de printer komen, is de kans verkleind dat documenten onbeheerd bij de machine blijven liggen.

7 Ondertekening

De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening 2025 goedgekeurd in de vergadering van 8 juni 2026.
Het College van Bestuur heeft de jaarrekening 2025 vastgesteld op 9 juni 2026.

Toeziethouders

T. Douma (voorzitter)

J. Stadens

M. Wiggers de Vries

W. Modderkolk

K. Visser

Bestuurder:

M. Leijser

Bijlage 1 Jaarverslag 2025 Raad van Toezicht Stichting Pallas

Algemene inleiding

2025 stond voor Pallas in het teken van veranderingen en transitie. Tot zomer 2025 werd Pallas bestuurd door twee interim bestuurders, de heren Huub van den Boom en Wim den Blanken. Na een uitgebreide en zorgvuldige procedure is medio 2025 Michiel Leijser als nieuwe bestuurder benoemd.

Michiel Leijser is augustus 2025 met veel elan als nieuwe bestuurder van Pallas gestart. Niet alleen heeft hij in de eerste maanden kennisgemaakt met de scholen en de teams van Pallas maar hij heeft ook het contact met de schoolleiders en de staf geïntensiveerd. Vanuit samenwerking tussen de scholen van Pallas wordt door hem intensief gestuurd op het Strategisch Plan van Pallas “We hijsen de zeilen” (24-28). Vanuit kwaliteit van onderwijs en hoge verwachtingen van leerlingen wordt er door Pallas op de talentontwikkeling van leerlingen ingezet. Het landelijke tekort aan leraren en schoolleiders blijft een voortdurend punt van zorg en punt van gesprek tussen CvB en RvT. Hetzelfde geldt voor het terugdringen van het verzuim.

Eerder was al afgesproken de samenwerking binnen Pallas verder te intensiveren door binnen de huidige inrichting te werken in regio-clusters. Deze regio-samenwerking geeft een kwaliteitsimpuls aan de onderwijskwaliteit en kwaliteitscultuur binnen Pallas. Er kan zo van en met elkaar worden geleerd. De regio-samenwerking is door de nieuwe bestuurder met veel energie ter hand genomen en wordt daadwerkelijk in de praktijk uitgevoerd. Dit is een belangrijk instrument om de uitdagingen, die de complexiteit van het grote spreidingsgebied van Stichting Pallas met zich meebrengt, op te pakken. In dit kader is ook de versterking van de stafondersteuning verder opgepakt. De uitbreiding van de staf maakt het mogelijk professionele ondersteuning voor schoolleiders en CvB te versterken. Ook is de staf kwalitatief versterkt. Daarnaast zijn CvB en staf verhuist naar een nieuwe locatie omdat de oude plek in Pallas-school De Zevenster, zowel voor de school als voor CvB en staf, niet optimaal was.

In 2025 is er krachtig ingezet op het verbeteren van de onderwijskwaliteit in overal en altijd te voldoen aan de basiskwaliteit die de samenleving van de scholen vraagt. Met als doel te voldoen aan de normen volgens de weg van de scholen. Door gebruik te maken van bestaande kennis binnen de regio-clusters en door inzet van externe deskundigheid zijn er door de teams indrukwekkende stappen gezet. Stappen met een structureel karakter waardoor structureel kwaliteit van het onderwijs en talentontwikkeling van onze leerlingen een kwaliteitsimpuls krijgen.

Intern toezicht

De stichting wordt bestuurd door het CvB, de functie van intern toezicht is belegd bij de RvT (als bedoeld in de code Goed Bestuur). De RvT baseert haar handelen op de principes vanuit de code Goed Toezicht (VTOI 2025). De leden van de RvT bezitten samen ruime deskundigheid op bestuurlijk, maatschappelijk, financieel, personeel, organisatorisch en onderwijskundig gebied. De leden hebben een onafhankelijke positie en voelen zich verbonden met vrijeschoolonderwijs en onderschrijven de code Goed Bestuur (PO raad 2025).

Binnen Pallas is het toezicht georganiseerd in drie commissies die regelmatig bij elkaar komen, te weten: Onderwijscommissie, Auditcommissie en Remuneratiecommissie. Verder komt de RvT als Raad zes keer per jaar bijeen en is er structureel overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en de Schoolleiders. Daarnaast leggen de RvT leden systematisch totaal en vier keer per jaar bezoeken af aan de Pallasscholen om zich te laten informeren.

De Raad ziet erop dat het bestuur haar rol vervult op basis van de volgende principes: het bestuur zorgt voor goed onderwijs aan alle kinderen, het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context, het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf, en tot slot: het bestuur werkt integer en transparant.

Samenstelling Raad van Toezicht

Binnen de RvT zijn volgens het schema van aftreden verschillende wijzigingen geweest. Januari 2025 zijn Wouter Modderkolk (lid RvT en lid Onderwijscommissie) en Theo Douma (Voorzitter RvT, lid Remuneratiecommissie en lid Auditcommissie) toegetreden. In de loop van 2025 zijn Marie-Louise Dibbets (medio 2025) en Mart van de

Lisdonk (najaar 2025) teruggetreden. De RvT heeft voorjaar 2025 besloten de Raad met één lid terug te brengen naar vijf leden. Na de zomer is de heer John Stadens toegetreden tot de RvT Toezicht (lid RvT en voorzitter Auditcommissie). Maarten Wiggers de Vries (lid RvT, vicevoorzitter RvT en voorzitter Remuneratiecommissie) en Karin Visser (lid RvT en voorzitter Onderwijscommissie) maakten al deel uit van de RvT Toezicht.

Onderwijscommissie

De Onderwijscommissie (OC) bestaat sinds 1 januari 2025 uit Karin Visser en Wouter Modderkolk. Theo Douma, voorzitter RvT, heeft gezien alle ontwikkelingen de OC-vergaderingen regelmatig bijgewoond. De commissie en het CvB zijn in 2025 vijf keer bijeengekomen.

Daarnaast zijn de OC-commissie, de voorzitter RvT en het interim-CvB in het voorjaar met de onderwijsinspectie in gesprek gegaan over de voortgang van de herstelopdracht voor stichting Pallas.

De focus van de gesprekken lag op de voortgang van de herstelopdracht van de onderwijsinspectie en het versterken van de onderwijskwaliteit. De commissie is intensief betrokken geweest bij dit traject en heeft hierover nauw contact onderhouden met het CvB. De OC heeft de ontwikkeling van de resultaten op de scholen kritisch gevolgd, waarbij zij benadrukt dat resultaten voor de commissie een indicator zijn en niet op zichzelf de kwaliteit van het onderwijs weergeven.

Het herstelonderzoek van de inspectie (december 2025) laat zien dat goede vooruitgang is geboekt: waar voorheen twee standaarden onvoldoende waren, is nu alleen de BKA2 nog onvoldoende. De inspectie constateert dat er sprake is van een groeiende samenwerkingsgerichte kwaliteitscultuur, maar dat verdere ontwikkeling hiervan tijd vraagt. De OC (h)erkent deze resultaten en blijft het CvB hier structureel op bevragen. Dit blijft structureel een belangrijk gespreksthema tussen OC en CvB.

Bij haar toezicht op de onderwijskwaliteit heeft de commissie in 2025 als klankbord gefunctioneerd bij de ontwikkeling van het stelsel van onderwijskwaliteit. In 2026 wil de commissie dit toezicht verder vormgeven, onder meer door als klankbord te fungeren in de ontwikkeling van heldere visie en identiteit op eigentijds schoolonderwijs. Het CvB is gevraagd een escalatieladder te ontwikkelen binnen het stelsel van onderwijskwaliteit om zo als OC hierin als klankbord te kunnen fungeren binnen het stelsel van onderwijskwaliteit als dit nodig is. Naast schoolbezoeken aan de hand van school plannen, om zo zicht te houden op hoe beleid in de praktijk wordt vormgegeven.

Concreet heeft de commissie met het CvB in 2025 gesproken over de volgende onderwerpen:

- Voortgang van de herstelopdracht en voorbereiding op het inspectiebezoek
- Ontwikkeling van een stelsel van onderwijskwaliteit, inclusief kwaliteitskaarten en interne audits
- Noodzaak heldere visie op eigentijds vrijeschoolonderwijs als fundament onder kwaliteitsbeleid
- Werving van een adviseur onderwijskwaliteit ter versterking van de bestuurlijke ondersteuning
- Toets stand van zaken onderwijskwaliteit op alle afzonderlijke scholen
- Continuïteit in de ingezette koers bij de overgang naar het nieuwe CvB

Auditcommissie

Naast de twee reguliere vergadering waarin respectievelijk de begroting (najaar) en de jaarrekening (voorjaar) worden besproken, is de Auditcommissie drie keer bijeengekomen. De primaire focus van deze drie vergaderingen lag op het in grip krijgen van de planning & controle werkzaamheden binnen het stafbureau en daarmee op de betrouwbaarheid van de interne financiële cijfers.

Ter versterking van de interne controlling is in 2025 tijdelijk een aanvullende externe controller aangetrokken. Najaar 2025 is, na het vertrek van de vorige, een nieuwe controller aangetrokken.

In mei heeft de voorbespreking van de jaarrekening 2024 samen met het interim CvB en de accountant plaatsgevonden. Kernpunten van dit overleg waren:

- Vanuit de jaarrekening kwam het beeld dat er een goede basis is voor een lijn omhoog: financiële ratio's als solvabiliteit en liquiditeit zijn goed. De accountant onderschreef dit beeld.

- Verstevinging control functie: In adequate informatievoorziening om het onderwijsproces verder te versterken. Kernwoorden: snellere totstandkoming, minder kwetsbare bezetting en meer gedragen door de schoolleiders.
- Focus op onderwijskwaliteit en adequate (financiële) bedrijfsvoering: Door de accountant werd m.n. aandacht gevraagd voor duurzaamheid. Vanuit de audit commissie is dit onderschreven. En accent op structurele borging op onderwijskwaliteit en adequate (financiële) bedrijfsvoering.
- Overige aandachtspunten: Tijdigheid van VOG's, de wijze waarop groot onderhoud voor een aantal locaties is verwerkt in een voorziening en het proces van memoriaal boekingen.

In haar toetsende en adviserende rol heeft de Auditcommissie zich in 2025 in samenspraak met de externe interim controller en het nieuwe CvB sterk gemaakt voor verbetering van de kwaliteit van de verschillende P&C documenten, zoals periodieke MARAP's, kaderbrief en het begrotingsdocument. Najaar 2025 waren eerste resultaten zichtbaar in compactere overzichtelijker MARAP en een meer kwalitatief en goed opgezet begrotingsdocument.

In haar laatste vergadering 2025 heeft de Auditcommissie de begroting 2026 besproken. De begroting 2026 is conservatief opgesteld en laat voor 2026 een beperkt negatief exploitatieresultaat zien. De komende jaren zal strak gestuurd worden op klassengrootte en bijbehorende formatie. Al met al is de Auditcommissie tevreden over de stappen die door het nieuwe CvB al zijn gezet.

Bijzondere aandacht van de Auditcommissie was in 2025 weggelegd voor de Stichting Vrienden van Pallas, de werving van de ouderbijdragen en de fiscale risico's die hiermee gemoeid zijn. Door het CvB wordt gezocht naar een nieuwe, fiscaal passende, structuur. Vanuit de Auditcommissie zal dit onderwerp ook in 2026 met interesse worden gevolgd.

2025 heeft voor de Auditcommissie veel wisselingen laten zien. In de eerder benoemde wisseling bij de controllingfunctie binnen het stafbureau, het vertrek van het interim CvB en het aantreden van een nieuw CvB. Ook haar eigen samenstelling als Auditcommissie is gewijzigd met het reglementair vertrek van twee RvT-leden en het aantreden van één nieuw lid. Nu alle geledingen weer stabiel gevuld zijn, kijkt de Auditcommissie met veel vertrouwen naar 2026.

Doelmatigheid en rechtmatigheid

Het toezicht op doelmatigheid uit zich in specifieke aandacht voor de relatie van dit thema tot de gestelde doelen uit het Strategisch Beleidsplan 2024-2028. Het toezicht gebeurde in het gesprek over en bij de toetsing van de jaarlijkse (meerjaren)begroting in respectievelijk de Auditcommissie en in de RvT raadsvergadering. Tevens kwam het thema doelmatigheid aan de orde tijdens de besprekingen over de financiële rapportages (MARAP's), die werden voorgesproken in de Auditcommissie.

Veel doelmatigheid-vragen spitsen zich binnen Pallas toe op de inzet van personeel. In de begroting 2026 is daarom kaderstellend aandacht besteed aan de verhouding tussen leerlingaantallen en de daarbij passende omvang van het personeelsbestand per school. Ondanks dat veel scholen van Pallas zich in een krimpregio bevinden, laten de inschrijvingen voor de komende jaren een stabiele ontwikkeling van leerlingaantallen zien. Toch zal hier de komende jaren strak op gestuurd gaan worden om de ontwikkeling van de personeelskosten beheersbaar te houden.

Voor een gezonde bedrijfsvoering hanteert Pallas als uitgangspunt: 1 fte leerkracht per 25 leerlingen (peildatum 1 februari). Deze richtlijn is een hulpmiddel om een evenwichtige inzet van personeel te waarborgen. Het doel is om samen te zorgen voor een duurzame en verantwoorde inzet van mensen en middelen. De RvT ondersteunt deze aanpak.

Binnen dit thema valt ook het beleid om de centrale overheadkosten (staf, CvB, RvT) beperkt te houden. Toch is bewust gekozen om de kwaliteit en omvang van het stafbureau in 2026 uit te breiden om daarmee tot kwalitatief betere ondersteuning naar de individuele scholen te komen. Bewust worden enkele (inkoop)activiteiten centraal georganiseerd om efficiëntie te bereiken en kennis te bundelen. De toets op rechtmatigheid van besteding van middelen gebeurt, naast toezicht vanuit de RvT, ook door de accountant in haar controles.

Voor de continuïteit van de stichting vindt de RvT het van groot belang dat de taakstellende opdrachten vanuit het CvB richting de individuele scholen daadwerkelijk worden uitgevoerd. Daarom zal door het nieuwe CvB scherper gestuurd gaan worden op naleving van taakstellingen, beheersing van ziekteverzuim en externe inhuur, effectieve inzet van subsidiegelden en structurele verbetering van de onderwijskwaliteit. Deze maatregelen zijn noodzakelijk om een gezonde bedrijfsvoering te realiseren en de financiële positie van de stichting structureel te versterken.

Speerpunten vanuit het CvB die de RvT hierbij van harte ondersteunt en volgt zijn:

Herstel van positieve exploitatieresultaten:

- Strakke monitoring van inkomsten en uitgaven
- Verminderen van externe inhuur door strategische personeelsplanning
- Aanpak van ziekteverzuim via preventie, vitaliteitsprogramma's en duurzame inzetbaarheid
- Beter verhouding aantal leerlingen en leerkrachten per groep

Balans tussen kwaliteit en financiële gezondheid:

- Evalueren of extra investeringen daadwerkelijk bijdragen aan onderwijskwaliteit
- Prioriteren van uitgaven die aantoonbaar effect hebben op leerresultaten
- Opstellen meerjarenplan waarin groei en bekostiging beter op elkaar worden afgestemd

Remuneratiecommissie

De nadruk in de Remuneratiecommissie heeft in 2025 gelegen op:

- Goed begeleiden interim CvB Pallas in haar stevige taak en verantwoordelijkheid
- Invulling geven aan een nieuw vast CvB per zomer 2025
- Herinrichting nieuwe RvT – met het vertrek van 2 leden en de aanstelling van 1 nieuw RvT lid
- Aanzet doen tot het komen van een visie op toezicht door de nieuwe raad
- Gedegen en structureel invulling gaan geven aan de zelfevaluatie door de RvT van Pallas
- Komen tot een nieuwe bestuurlijke opdracht aan het nieuwe CvB per augustus 2025
- Opheffen Commissie Goed Bestuur

Samenstelling Remuneratiecommissie

Heel 2025 heeft de Remuneratiecommissie bestaan uit twee leden, te weten Theo Douma (lid) en Maarten Wiggers de Vries (voorzitter). Gezien Theo Douma begin 2025 het stokje over nam van Clarien Velkamp en het groot aantal onderwerpen wat speelde is regelmatig overleg gevoerd om te komen tot een prettige nieuwe samenwerking. Dit is goed gelukt.

Goed begeleiden interim CvB Pallas in haar stevige taak en verantwoordelijkheid

Begin 2025 werd helder dat, nadrukkelijker dan eerder verwacht, begeleiding van het interim CvB nodig was om de doelen van Pallas en de pittige taken die voorlagen op te pakken. Met name Theo Douma heeft als Voorzitter RvT en Lid Remuneratiecommissie deze rol naar het CvB vervuld, aangevuld met gesprekken met de hele Remuneratiecommissie en met de hele RvT. Dit heeft geleid tot aanscherping van kaders naar het CvB. Een ook de conclusie om snel te komen tot de aanstelling van een nieuw vast eenhoofdig CvB.

Invulling geven aan een nieuw vast CvB per zomer 2025

Om die reden is voorjaar 2025 door de RvT het besluit genomen versneld te komen tot de invulling van een nieuw CvB – liefst per zomer 2025. Na een offerteprocedure is gezien gedegenheid gekozen voor Diemen & van Gestel ons te begeleiden in dit proces. Dit gecombineerd met de procedure voor een nieuw lid RvT en Auditcommissie binnen de RvT najaar 2025. Na een goed en strak doorlopen proces met meerdere goede kandidaten is mei 2025 invulling gegeven aan een nieuw vast CvB Pallas per augustus 2025.

Herinrichting nieuwe RvT met het vertrek van 2 leden en de aanstelling van 1 nieuw RvT lid

Volgens het schema van aftreden zijn najaar 2025 twee leden van de RvT afgezwaaid. Met Diemen & van Gestel is direct na de zomer het proces doorlopen om te komen tot de aanstelling van één nieuw lid voor de Auditcommissie - nadat de RvT voorjaar 2025 had besloten terug te gaan van zes naar vijf RvT leden. Na een goed doorlopen proces met meerdere goede kandidaten is John Stadens per oktober toegetreden tot de RvT en de Auditcommissie.

Verder heeft de RvT haar verdeling binnen de commissies opnieuw vastgesteld:

OC: Karin Visser (vz) en Wouter Modderkolk

AC: John Stadens (vz) en Theo Douma

RC: Maarten Wiggers de Vries (vz) en Theo Douma

Voorzitter RvT: Theo Douma

Vicevoorzitter RvT: Maarten Wiggers de Vries

Aanzet doen tot het komen van een visie op toezicht door de nieuwe RvT

De voorgaande periode én de bestuurlijke inspectie najaar 2024 maakten het vanzelfsprekend in 2025 te komen met een nieuwe visie op toezicht. Hierin is ervoor gekozen eerst te komen tot de nieuwe samenstelling en verdeling van rollen binnen de nieuwe RvT. Najaar 2025 is vervolgens het komen tot een concept nieuwe visie op toezicht voorbereid. Eerst binnen de Remuneratiecommissie en vervolgens binnen de gehele RvT. Deze uitwerking is op de studiedag van de RvT begin 2026 ter hand genomen om de nieuwe visie op toezicht RvT Pallas verder uit te werken en vast te stellen.

Gedegen en structureel invulling gaan geven aan de zelfevaluatie door de RvT van Pallas

Door het gegeven dat er begin 2025 en gedurende 2025 een groot aantal wisselingen in de RvT heeft plaatsgevonden heeft de RvT ervoor gekozen alle leden (ook komende en vertrekkende) gedurende 2025 het zelfevaluatiedocument te laten invullen om zo alle beelden over de wijze waarop wij toezicht houden en hoe dit te verbeteren is verder te kunnen uitwerken. Dit heeft najaar 2025 geleid tot een bespreekdocument met een groot aantal thema's. Tijdens de studiedag RvT Pallas van begin 2026 is dit verder besproken en richting gekozen hier verder invulling aan te geven.

Samenvatting onderwerpen:

- Aandacht voor verbinding binnen de RvT door goede informele start en ruim vooroverleg voor elke RvT vergadering in kader van teambuilding RvT in het samen innemen van standpunten
- Verder versterken van de relatie tussen commissies en de RvT als geheel
- Ruimte creëren om mogelijke onderstromen binnen de RvT gezamenlijk bespreekbaar te maken
- Verdere aandacht voor actief luisteren, synergie benutten door verduidelijkende vragen
- Vanuit eenduidig eigenaarschap hoe gedelegeerde taken met elkaar besloten wordt
- RvT merkt op dat binnen commissies maar ook de RvT als geheel we elkaar steeds beter vinden

Bij onze verdere uitwerking hebben we gebruik gemaakt van de Handreiking van de VTOI

www.vtoi-nvtk.nl/media/srxbr42/handreiking-instrumenten-voor-goed-toezicht.pdf

Dit heeft geleid tot de volgende gerichte vragen die wij onszelf stellen:

Vragen met betrekking tot de toezicht visie:

1. Wat is onze toezicht visie waarin onze maatschappelijke opdracht en het vrije school karakter een duidelijke plek hebben? Hoe vaak wordt deze besproken/herzien?
2. Hoe verhoudt ons toezicht zich tot de antroposofische grondslag van onze scholen?

Vragen met betrekking tot samenhang documenten:

1. Hoe verhouden onze huidige documenten (statuten, reglementen, beleidsplannen) zich tot de gekozen instrumenten?
2. Zijn onze toezicht kaders voldoende afgestemd op het inspectiekader én onze eigen visie?
3. Is er een helder informatieprotocol dat aansluit bij onze toetsingscriteria?

Praktische werkwijze:

1. Zijn onze schoolbezoeken expliciet gekoppeld aan het strategisch beleidsplan en welke informatie willen we hiermee ophalen en waarom (koppeling ruggengraat)?
2. Welke informatie willen we structureel ophalen bij de GMR?

Komen tot een nieuwe bestuurlijke opdracht aan het nieuwe CvB per augustus 2025

In de periode voor het aantreden van het nieuwe CvB augustus 2025 is ruim aandacht besteed binnen de Remuneratiecommissie, binnen de RvT en samen met de nieuwe bestuurder, te komen tot een gedragen nieuwe bestuurlijke opdracht aan het nieuwe CvB. Naast dat de voorgaande periode de noodzaak hiertoe duidelijk maakte wilden we als RvT helderheid creëren tussen RvT en nieuw CvB in verwachtingen en te stellen doelen. Eigen bevindingen en de bestuurlijke visitatie door de onderwijsinspectie onderbouwden deze noodzaak. Dit

heeft geleid tot een nieuwe bestuurlijke opdracht die voor het aantreden van het nieuwe CvB met hem besproken is. Tijdens het jaarlijkse prestatie-afspraken gesprek begin 2026 is deze bestuurlijke opdracht opnieuw besproken en tegen het licht gehouden.

Opheffen Commissie Goed Bestuur

Gedurende 2024 werd duidelijk dat er een grote overlap zat in taken en verantwoordelijkheden van de commissie Goed Bestuur binnen de RvT met de andere drie commissies binnen de RvT. Om die reden is begin 2025 besloten de commissie Goed Bestuur op te heffen.

Bij de Commissie Goed Bestuur was de verantwoordelijkheid neergelegd documenten en toetsingskaders van de RvT Pallas jaarlijks te beoordelen en te herijken aan nieuw beleid en regelgeving. Aangezien die taak anders verloren zou gaan is door de RvT in 2025 besloten dat de Remuneratiecommissie ééns per jaar een vergadering belegt waarin alle RvT documenten nader te beschouwen op samenhang. En hoe visie en documenten zich vertalen naar de rol als toezichthouder en naar de verschillende rollen van de commissies. De staf is gevraagd de RvT documenten te toetsen aan VTOI en ander beleid. Hier komen we gedurende het jaar 2026 verder op terug.

Governance

Tijdens de ALV van VTOI-NVTK op 25 juni 2025 is de nieuwe Governancecode Funderend Onderwijs vastgesteld inclusief de lidmaatschapsvoorwaarden VTOI-NVTK per 1 januari 2026. De leden van de RvT van Pallas voldoen aan deze eisen. In de toezichtvisie en het jaarverslag 2026 zal hier verder verantwoording over worden afgelegd. Elke vergadering staat de RvT van Pallas nu al expliciet stil bij de bespreking van agendapunten waar mogelijksterwijs (de schijn van) belangenverstremgeling zou kunnen spelen. Of dit wel of niet aan de orde is wordt expliciet benoemd in de notulen. Indien aan de orde doet betreffende RvT lid niet mee aan beraadslagingen en de stemming over dit onderwerp. Daarnaast agendeert de RvT (de schijn van) belangenverstremgeling jaarlijks in haar vergadering. Ook is een check gedaan op alle RvT documenten voldoen aan de nieuwe Governancecode.

Bijlage 2 Jaarverslag 2025 GMR Stichting Pallas

Jaarverslag Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad Stichting Pallas 2025

Voorwoord door Zyxcban Wolfs, voorzitter GMR

Dit verslagjaar stond voor de GMR van Stichting Pallas in het teken van verantwoordelijkheid nemen, koers houden en samen bouwen aan herstel.

De GMR heeft zich in 2025 daarom nadrukkelijk kritisch én constructief opgesteld. In het overleg met het bestuur hebben wij steeds benadrukt dat herstel alleen duurzaam is wanneer het voelbaar wordt in de aansturing, in de ondersteuning van scholen en uiteindelijk in de kwaliteit van het onderwijs voor leerlingen. Daarbij ging het primair om een beter samenspel tussen bestuur, staf, schoolleiders en medezeggenschap om te komen tot een cultuur waarin gezamenlijk aan oplossingen wordt gewerkt. Dat sluit ook aan bij de lijn die binnen Pallas al was ingezet na het inspectieonderzoek en de daarop uitgewerkte plannen voor herstel.

Wij kijken terug op een intensief jaar, waarin veel gevraagd werd van alle betrokkenen. Tegelijkertijd zien wij dat de wil om te verbeteren breed aanwezig is. De GMR blijft zich ook in de komende periode inzetten voor een gemeenschap waarin actieve medezeggenschap, ordentelijk bestuur, goed werkgeverschap en eigentijds vrijeschoolonderwijs elkaar daadwerkelijk versterken.

Missie GMR

De GMR zet zich in voor het bewaken van de balans tussen leefwereld en systeemwereld. Daarbij streven we naar totstandkoming van beleid, procedures en hiërarchische verhoudingen binnen Stichting Pallas die aansluiten op de doelstellingen van Rudolf Steiners sociale driegeleding.

Beleid, procedures en hiërarchische verhoudingen moeten daarom de volgende toets doorstaan:

Dienend zijn aan de mens met nadrukkelijke ruimte voor ontwikkeling van kennis en vaardigheden, met als hoger doel het bewerkstelligen van een zelfstandig geestesleven. De rechten beschermen en plichten handhaven van alle bij ons onderwijs betrokken actoren, waarbij enkel algemeen menselijke belangen relevant zouden moeten zijn in de uitwerking ervan. Een rechtvaardige verdeling van welvaart en kapitaal nastreven, met nadrukkelijke aandacht voor economische solidariteit binnen onze gemeenschap.

Organisatie GMR

De GMR bestaat uit acht leden. Samenstelling van de GMR in 2025:

Leden personeelsgeleding:	Leden oudergeleding:
Zyxcban Wolfs Bernard Lievegoed School in Maastricht	Jurn Glazenburg Bernard Lievegoed School in Maastricht
Miranda Jansen Vrije School Brabant in Eindhoven	Nadine Declercq Vrije School Brabant in Eindhoven
Romy Keulen Rudolf Steiner Educare in Venlo	Sanne van Geloven Tiliander in Tilburg
Vacature	Gerben Beeren (vanaf 1 april 2025) Johannesschool in Tiel

Eind 2024 zijn er een drietal vacatures ontstaan binnen de GMR: twee vacatures binnen de personeelsgeleding en een vacature binnen de oudergeleding. In februari 2025 zijn er verkiezingen gehouden waarbij twee vacatures ingevuld zijn. Tot op heden is na diverse acties de vacature van de personeelsgeleding van cluster noord nog niet ingevuld. Bij gebrek aan een personeelslid in cluster west, wordt dit cluster vertegenwoordigd door een personeelslid uit cluster zuid.

Pallas is per einde van 2023 verdeeld in vier clusters van scholen. Elk cluster van scholen kiest een lid voor de oudergeleding en een lid voor de personeelsgeleding van de GMR. Zij vertegenwoordigen de MR's in het cluster. Met ingang van januari 2025 wordt er een nieuwe indeling aangehouden, deze is gelijk aan de indeling in clusters van scholen binnen Stichting Pallas.

Cluster zuid

(Bernard Lievegoed School in Maastricht, Helianthus in Heerlen, Christophorus in Roermond, Talander in Sittard, Rudolf Steiner Educare in Venlo)).

Dit cluster wordt vertegenwoordigd door Jurn en Zyxcban.

Cluster oost

(Vrije School Peelland in Helmond, De Zevenster in Uden, 't Kleurenbos in Oss, Waldorf Wertha in Weert, Vrije School Brabant in Eindhoven).

Dit cluster wordt vertegenwoordigd door Miranda en Nadine.

Cluster west

(De Strijene in Oosterhout, Tiliander in Tilburg, Zilverlinde in Roosendaal, De Driestroom in 's-Hertogenbosch)

Dit cluster wordt vertegenwoordigd door Romy en Sanne.

Cluster noord

(Meander in Nijmegen, De Zwaneridder in Wageningen, De Vuurvogel in Ede, Johannesschool in Tiel en Waldorf aan de Waal in Nijmegen)

Dit cluster wordt vertegenwoordigd door Gerben, binnen dit cluster is een vacature

De voorzitter van de GMR is Zyxcban Wolfs. De GMR wordt administratief ondersteund door Sandra Pennings.

Het bevoegd gezag is de overlegpartner van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Het bevoegd gezag is het college van bestuur van Pallas. Voor de MR van scholen uit een cluster treedt in principe de schoolleider op als gesprekspartner namens het bevoegd gezag. Voor de GMR is het College van Bestuur de overlegpartner. Tot en met juli 2025 waren dit Huub van den Boom en Wim den Blanken (bestuurders a.i.), vanaf augustus is dit Michiel Leijser.

GMR-vergaderingen

De GMR had in 2025 zeven gezamenlijke vergaderingen en twee ontmoetingen met de Raad van Toezicht (RvT), één ontmoeting met de bedrijfsarts en één ontmoeting met de vertrouwenspersonen.

Tijdens de GMR-vergaderingen zijn vele onderwerpen aan de orde gekomen zoals:

- Kaderbrief 2026 en meerjarenbegroting 2026-2029
- Bestuurbaar Pallas
- Zorgen over de gemiddelde onderwijsresultaten en de kwaliteit van het onderwijs
- Inspectiebezoek op bestuursniveau
- Staat en professionalisering van medezeggenschap op de scholen
- Jaarverslag van de vertrouwenspersonen

Zodra het verslag van de GMR vergadering door de GMR leden vastgesteld is, wordt het verslag met alle MR's en schoolleiders gedeeld.

Op 12 november 2025 nam een afvaardiging van de GMR deel aan de bijeenkomst van Raad van Toezicht, Pallas Schoolleiders Overleg (PSO), GMR, College van Bestuur (CvB) en staf om elkaar te ontmoeten. Het thema van deze ontmoeting was de aanvulling op de bestuurlijke opdracht door PSO, staf, GMR en RvT.

Werving bestuurder Stichting Pallas

Een afvaardiging van de GMR was actief betrokken bij de werving van een nieuwe bestuurder voor Stichting Pallas. In mei werden er gesprekken gehouden waar twee leden bij aanwezig waren.

Scholing

Op 19 november heeft de GMR deelgenomen aan het WMS-congres in Nieuwegein. De leden hebben diverse workshops gevolgd en de informatie met elkaar gedeeld. Aan deze dag hebben ook diverse leden van de MR's van de scholen deelgenomen. Tijdens de congres dag hebben de GMR- en de MR-leden elkaar ontmoet.

Bijeenkomst voor MR-leden

In november stond de jaarlijkse bijeenkomst van GMR- en MR leden op de jaarkalender. Aangezien de GMR op dat moment niet compleet was is de bijeenkomst verzet naar het voorjaar van 2026.

Besluiten van de GMR

De GMR diende een motie van afkeuring in tegen het interim-bestuur vanwege het niet ordentelijk toepassen van de wet medezeggenschap inzake het voorgenomen besluit tot sluiting van een school.

De GMR stemde in met:

- Aannee, schorsen en verwijderen leerlingen
- FUWA-waardering (tijdelijke) administratieve functie ondersteuning stafbureau
- GMR reglement wat betreft nieuwe indeling van clusters

De GMR gaf een (positief) advies over:

- Plan van aanpak verplichte herwaardering directiefuncties
- Kaderbrief 2026
- Begroting 2026
- Statutenwijziging Stichting Pallas

De personeelsgeleding van de GMR stemde in met:

- Inzet en beloning leraarondersteuner/onderwijsassistent
- Uitstel functiebeschrijving herwaardering adjunct-schoolleider

De GMR stemde niet in met:

- Meerjarenformatiebeleid-Bestuursformatieplan 2025-2029
- Voorgenomen wijziging Werving en selectieprocedure schoolleiders
- Functiebeschrijving herwaardering schoolleiders
- Klachtenregeling
- Voorgenomen wijziging Richtlijn Vergoedingsregelingen
- Voorgenomen wijziging Richtlijn Zij-instroom

Bijlage 3 Overzicht scholen Stichting Pallas 2025

Naam school	Locatie	Adres website
Bernard Lievegoed School	Maastricht	www.bernardlievegoedschool.com
Vrije School Helianthus	Heerlen	www.vrijeschoolhelianthus.nl
Vrijeschool Talander	Sittard	www.talander.org
Vrijeschool Christophorus	Roermond	www.vrijeschoolroermond.nl
Rudolf Steiner Educare	Venlo	www.rudolfsteinereducare.nl
Vrije School Peelland	Helmond	www.vrijeschoolpeelland.nl
De Meander	Nijmegen	www.vrijeschoolmeander.nl
De Vuurvogel	Ede	www.vsdevuurvogel.nl
De Zwaneridder	Wageningen	www.zwaneridder.nl
De Zevenster	Uden	www.zevenster-uden.nl
Johannesschool	Tiel	www.johannesschooltiel.nl
De Driestroom	's-Hertogenbosch	www.vsdedriestroom.nl
De Zilverlinde	Roosendaal	www.zilverlinde.nu
De Strijene	Oosterhout	www.destrijene.nl
Vrije School Brabant	Eindhoven	www.vrijeschoolbrabant.nl
Vrije School Tiliander	Tilburg	www.tiliander.nl
't Kleurenbos	Oss	www.kleurenbos.nl
Waldorf Wertha	Weert	www.vrijeschoolweert.nl
Waldorf aan de Waal	Nijmegen	www.waldorfaandewaal.nl

Jaarrekening 2025

Stichting Pallas

B Jaarrekening 2025

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit betreft richtlijn Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering van activa en verplichtingen plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Activiteiten

Stichting Pallas, met KvK-nummer 09115973, gevestigd te Uden, Loopkantstraat 25 voert het bevoegd gezag over 19 scholen voor basisonderwijs in midden en zuid Nederland, vanaf 2026 is dit teruggebracht naar 18 scholen. De Stichting biedt eigentijds en vrijeschoolonderwijs waarin de eigenheid van het kind een plek krijgt.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Pallas en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan.

Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2024 zijn waar nodig geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2025 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Operational leasing

Bij Stichting Pallas kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden is, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor op lineaire basis verwerkt in het exploitatieoverzicht over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en grond wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Categorie	Termijn
Groot onderhoud	3 t/m 48 jaar
Gebouwen econ. eigendom	40 jaar
Gebouwdelen/verbouwingen en gebouwen jur. eigendom	20 jaar
Schoolmeubilair	10 jaar
Inventaris en apparatuur	5 jaar
ICT	3 jaar
Leer- en hulpmiddelen	5 jaar

Om vast te stellen of er voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar 'Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Stichting Pallas beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in het exploitatieoverzicht. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens

gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van Stichting Pallas. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht. De gehanteerde bestemmingsreserves zijn uit private en publieke middelen verkregen. Het bestuur van de instelling heeft deze beperking aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die

naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is bepaald op basis van € 990 per FTE per jaareinde. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening uitkeringskosten

Deze voorziening kan uitsluitend gevormd worden voor personen waarmee voor of op balansdatum onherroepelijke afspraken zijn gemaakt over ontslag en ontslagvergoeding (RJ 271.503). Een voornemen tot ontslag of waarschijnlijk ontslag is hiervoor onvoldoende. Voor tijdelijke contracten, waarvan op balansdatum vaststaat dat deze niet worden verlengd, kan geen voorziening uitkeringskosten worden gevormd.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Conform de regeling professionalisering en duurzame inzetbaarheid is ingaande 31-12-2020 deze voorziening gevormd ter dekking van aanwending van de door het personeel opgebouwde gespaarde duurzame inzetbaarheidsuren en de eventuele inzet van het bijzondere budget professionalisering. In de berekeningen is rekening gehouden met de verwachte opnamekosten. De waardering op 31 december 2025 is € 108.666.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van groot planmatig onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van het exploitatieoverzicht gebracht. De meerjarenonderhoudsvoorziening is bepaald op basis van het geschatte bedrag per onderhoudscomponent en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieoverzicht

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

Stichting Pallas heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het exploitatieoverzicht verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2025 en 2024 waren er voor Stichting Pallas geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2024 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 113,1%. De beleidsdekkingsgraad eind 2025 is 118,3%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het

actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en vlottende effecten, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest en ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2025

(na bestemming van het resultaat over 2025)

1	Activa	2025	2024
	Vaste activa		
<u>1.2</u>	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	7.377.720	6.255.340
1.2.2	Inventaris en apparatuur	1.288.160	1.153.970
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	245.580	201.830
1.2	Materiële vaste activa	8.911.460	7.611.140
	Totaal vaste activa	8.911.460	7.611.140
	Vlottende activa		
<u>1.5</u>	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	251.120	308.290
1.5.2	Ministerie OCW	1.342.570	-
1.5.7	Overige vorderingen	899.600	117.130
1.5.8	Overlopende activa	486.510	2.101.270
1.5	Vorderingen	2.979.800	2.526.690
<u>1.7</u>	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.1	Kassen	810	1.920
1.7.2	Banken	5.652.320	6.196.150
1.7	Liquide middelen	5.653.130	6.198.070
	Totaal vlottende activa	8.632.930	8.724.760
	Totaal activa	17.544.390	16.335.900
2	Passiva	2025	2024
<u>2.1</u>	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve publiek	5.041.210	2.804.600
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	-	925.570
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	-	2.976.010
2.1.3	Algemene Reserve privaat	2.976.010	-
2.1	Eigen vermogen	8.017.220	6.706.180
<u>2.2</u>	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	525.510	375.860
2.2.3	Overige voorzieningen	5.223.070	4.887.130
2.2	Voorzieningen	5.748.580	5.262.990
<u>2.4</u>	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3	Crediteuren	769.210	849.160
2.4.4	Ministerie van OCW	-	166.410
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	1.170.850	1.111.990
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	319.310	296.390
2.4.9	Overige kortlopende schulden	128.940	595.560
2.4.10	Overlopende passiva	1.390.280	1.347.220
2.4	Kortlopende schulden	3.778.590	4.366.730
	Totaal passiva	17.544.390	16.335.900

B3 Exploitatieoverzicht 2025

3	Baten	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
3.1	Rijksbijdragen OCW	31.544.790	29.554.840	28.613.010
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	608.140	262.200	228.760
3.5	Overige baten	1.749.890	1.389.800	1.041.550
	Totaal baten	33.902.820	31.206.840	29.883.320
4	Lasten	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
4.1	Personeelslasten	27.357.240	27.199.040	26.211.230
4.2	Afschrijvingen	819.680	930.900	762.790
4.3	Huisvestingslasten	2.068.830	1.989.160	1.965.330
4.4	Overige lasten	2.594.860	2.267.430	2.348.160
	Totaal lasten	32.840.610	32.386.530	31.287.510
	Saldo baten en lasten	1.062.210	1.179.690-	1.404.190-
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	253.930	45.600	68.050
5.5	Financiële lasten	5.100	4.900	4.300
	Saldo financiële baten en lasten	248.830	40.700	63.750
	Totaal resultaat	1.311.040	1.138.990-	1.340.440-

B4 Kasstroomoverzicht over 2025

Kasstroomoverzicht over 2025	Ref.	2025	2024
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		1.062.210	1.404.190-
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen	4.2	819.680	762.790
- Correctie eigen vermogen a.g.v. grootonderhoud	2.1	-	168.700
- Mutaties voorzieningen	2.2	485.590	246.390
Veranderingen in vlottende middelen:			
- Vorderingen (-/-)	1.5	453.110-	1.005.360-
- Kortlopende schulden	2.4	588.140-	229.100-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.326.230	1.460.770-
- Ontvangen interest	5.1	253.930	27.570
- Betaalde interest (-/-)	5.5	5.100	4.300
		248.830	23.270
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.575.060	1.437.500-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
(Des)investerings materiële vaste activa (-/-)	1.2	2.120.000-	650.880-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		2.120.000-	650.880-
Mutatie liquide middelen			
		544.940-	2.088.380-
Beginstand liquide middelen	1.7	6.198.070	8.286.450
Mutatie liquide middelen	1.7	544.940-	2.088.380-
Eindstand liquide middelen		5.653.130	6.198.070

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2025

1	Activa	1.2.1	1.2.2	1.2.3	Totaal
1.2	Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedr.middelen	
	Aanschafprijs	13.087.190	3.453.700	536.160	17.077.050
	Investeringsubsidies	4.530.730-	14.990-	-	4.545.720-
	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	2.301.120	2.284.740	334.330	4.920.190
	Stand per 1 januari 2025	6.255.340	1.153.970	201.830	7.611.140
	Mutaties 2025				
	Investeringsubsidies	1.507.150	505.850	111.470	2.124.470
	Desinvesteringen	4.470-	-	-	4.470-
	Afschrijvingen	18.750-	25.010-	3.140-	46.900-
	Terugboeking cumulatieve afschrijvingen	380.300	371.660	67.720	819.680
	Saldo mutaties	18.750	25.010	3.140	46.900
	Saldo mutaties	1.131.320	134.190	43.750	1.309.260
	Aanschafprijs	14.575.590	3.934.540	644.490	19.154.620
	Investeringsubsidies	4.535.200-	14.990-	-	4.550.190-
	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	2.662.670	2.631.390	398.910	5.692.970
	Stand per 31 december 2025	7.377.720	1.288.160	245.580	8.911.460

Onderdeel van de investeringen in gebouwen in 2025 betreft een bedrag van € 607.000 voor de realisatie van een kinderopvanglocatie bij de Zwaneridder te Wageningen.

De gemeente Wageningen is voornemens deze investering over te nemen en op te treden als verhuurder richting de kinderopvangorganisatie; naar verwachting worden hierover in 2026 nadere afspraken vastgelegd.

1	Vlottende activa	2025	2024
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	251.120	308.290
	Ministerie van OCW	1.342.570	-
1.5.2	Ministerie van OCW	1.342.570	-
	Overige vorderingen	899.600	117.130
1.5.7	Overige vorderingen	899.600	117.130
	Overlopende activa	170.320	99.370
	Vooruitbetaalde kosten	76.460	576.370
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	239.730	1.425.530
1.5.8	Overlopende activa	486.510	2.101.270
	Totaal vorderingen	2.979.800	2.526.690

De vorderingen hebben per einde 2025 en 2024 een looptijd korter dan een jaar.

1.7	Liquide middelen	2025	2024
1.7.1	Kassen	810	1.920
1.7.2	Banken	5.652.320	6.196.150
	Totaal liquide middelen	5.653.130	6.198.070

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderwijsinstelling.

2	Passiva	Mutaties 2025			
		Saldo 1-1-2025	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2025
2.1	Eigen vermogen				
2.1.1	Algemene Reserve (publiek)	2.804.600	1.311.040	925.570	5.041.210
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	925.570	-	925.570-	-
2.1.3	Bestemmingsreserve huisvesting (privaat)	1.386.880	-	1.386.880-	-
2.1.3	Bestemmingsreserve overige (privaat)	1.589.130	-	1.589.130-	-
2.1.3	Algemene Reserve (privaat)	-	-	2.976.010	2.976.010
	Totaal eigen vermogen	6.706.180	1.311.040	-	8.017.220
2.1.2	<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
	NPO	925.570	-	925.570-	-
		925.570	-	925.570-	-
2.1.3	<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
	Bestemmingsreserve huisvesting (privaat)	1.386.880	-	1.386.880-	-
	Bestemmingsreserve overige (privaat)	1.589.130	-	1.589.130-	-
		2.976.010	-	2.976.010-	-
	Totaal bestemmingsreserves	3.901.580	-	3.901.580-	-

2.2	Voorzieningen	Stand per 1-1-2025	Mutaties 2025			Stand per 31-12-2025
			Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea	267.740	32.290	22.840	-	277.190
	Voorziening uitkeringskosten	-	139.650	-	-	139.650
	Voorziening duurzame inzetbaarheid	108.120	550	-	-	108.670
		<u>375.860</u>	<u>172.490</u>	<u>22.840</u>	<u>-</u>	<u>525.510</u>
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i>					
	Onderhoudsvoorziening	4.887.130	516.980	181.040	-	5.223.070
		<u>4.887.130</u>	<u>516.980</u>	<u>181.040</u>	<u>-</u>	<u>5.223.070</u>
	Totaal voorzieningen	<u>5.262.990</u>	<u>689.470</u>	<u>203.880</u>	<u>-</u>	<u>5.748.580</u>

		Onderverdeling saldo per 31-12-2025		Stand per 31-12-2025
		< 1 jaar	> 1 jaar	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>			
	Voorziening jubilea		277.190	277.190
	Voorziening uitkeringskosten	62.370	77.280	139.650
	Voorziening duurzame inzetbaarheid	13.020	95.650	108.670
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i>			-
	Onderhoudsvoorziening	894.240	4.328.830	5.223.070
	Totaal	<u>969.630</u>	<u>4.778.950</u>	<u>5.748.580</u>

2.4	Kortlopende schulden	2025	2024
2.4.3	Crediteuren	769.210	849.160
2.4.4	Ministerie van OCW *	-	166.410
	Afdr. / inh. loonheffing	1.156.880	1.087.180
	Afdr. / inh. Participatiefonds	13.970	24.810
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>1.170.850</u>	<u>1.111.990</u>
	Afdr. / inh. ABP Loyalis	<u>319.310</u>	<u>296.390</u>
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	319.310	296.390
	Overige kortlopende schulden	117.180	583.440
	Netto salarissen	11.760	12.500
	Personeels-/Steun-/Soc.fonds	-	190
	Contributies	-	570
2.4.9	Overige kortlopende schulden	<u>128.940</u>	<u>595.560</u>
	Overlopende passiva	62.230	9.250
	Te betalen vakantie-uitkering	841.110	793.540
	Te betalen toelage	67.540	-
	Overige subsidies OCW/niet geormerkt	<u>419.400</u>	<u>544.430</u>
2.4.10	Overlopende passiva	<u>1.390.280</u>	<u>1.347.220</u>
	Totaal kortlopende schulden	<u>3.778.590</u>	<u>4.366.730</u>

De kortlopende schulden hebben per einde 2025 en 2024 een looptijd korter dan een jaar.

Model G. Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Kenmerk	De activiteiten zijn ultimo verlagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond	
		Toewijzing	Datum
Samen Opleidend leren #1	OS-2019-C-013	4-12-2019	J
Verbetering basisvaardigheden #1	VBV22-PO-0853	11-11-2022	J
Verbetering basisvaardigheden #2	VBV22-PO-5011	11-11-2022	J
Verbetering basisvaardigheden #3	VBV22-Bo-0010	11-11-2022	J
Verbetering basisvaardigheden #4	VBV23P-R2-PO-0028	30-11-2023	O
Verbetering basisvaardigheden #5	VBV24-PO-0585	18-6-2024	O
Verbetering basisvaardigheden #6	VBV24-PO-2528	18-6-2024	O
Verbetering basisvaardigheden #7	VBV24-PO-0589	18-6-2024	O
Verbetering basisvaardigheden #8	VBV24R2P-PO-0013	21-10-2024	O
Verbetering basisvaardigheden #9	VBV24-PO-0588	18-6-2024	J
Verbetering basisvaardigheden #10	VBV25-PO-0019	24-6-2025	O
Verbetering basisvaardigheden #11	VBV25-PO-0107	24-6-2025	O
Verbetering basisvaardigheden #12	VBV25-PO-1671	24-6-2025	O
Verbetering basisvaardigheden #13	VBV25-PO-1712	24-6-2025	O
Verbetering basisvaardigheden #14	VBV25-PO-0076	24-6-2025	O
Verbetering basisvaardigheden #15	VBV25-PO-1923	24-6-2025	O
Verbetering basisvaardigheden #16	VBV25-PO-1927	24-6-2025	O
Verbetering basisvaardigheden #17	VBV25-PO-2169	24-6-2025	O
Impuls en innovatie bewegingsonderwijs #1	IIB210107	13-11-2021	O
Impuls en innovatie bewegingsonderwijs #2	IIB220085	8-7-2022	O
Lerarenbeurs #1	1278162-1 / 134894	20-7-2022	J
Lerarenbeurs #2	1350144-01 / 140127	23-8-2023	J
Lerarenbeurs #3	1414258-01 / 146320	19-7-2024	O
Lerarenbeurs #4	1474500-1/175821	20-6-2025	O
Lerarenbeurs #5	1474574-1/176410	20-6-2025	O

Zij-instroom #1	1350826-01 / 316439965	23-8-2023	O
Zij-instroom #2	1350821-01 / 316439967	23-8-2023	J
Zij-instroom #3	1350834-01 / 316439966	23-8-2023	O
Zij-instroom #4	1373659-01 / 327639972	22-11-2023	J
Zij-instroom #5	1373594-01 / 327539993	22-11-2023	O
Zij-instroom #6	1373704-01 / 327539991	22-11-2023	J
Zij-instroom #7	1412837-01 / 415539995	22-7-2024	O
Zij-instroom #8	1412829-01 / 415539996	22-7-2024	O
Zij-instroom #9	1444683-01 / 427539991	20-11-2024	O
Zij-instroom #10	1447410-1 / 428839988	18-11-2024	O
Zij-instroom #11	1497042-1/177730	20-10-2025	O
Zij-instroom #12	1497100-1/177654	20-10-2025	O
Zij-instroom #13	1497180-1/177603	20-10-2025	O
Onderwijspersoneel opleiding tot leraar #1	SOOLPO24436	22-10-2024	O
Onderwijspersoneel opleiding tot leraar #2	SOOLPO024478	22-10-2024	O
Onderwijspersoneel opleiding tot leraar #3	SOOLPO24435	22-10-2024	J
Onderwijspersoneel opleiding tot leraar #4	SOOLPO024307	7-10-2024	O

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Met verschillende leveranciers zijn meerjarige financiële verplichtingen aangegaan.
Voor overeenkomsten die stilzwijgend worden verlengd geldt veelal een opzegtermijn van één jaar.

In onderstaand schema zijn de belangrijkste, langdurige verplichtingen weergegeven:

	Kosten 2025	Verplichting < 1 jaar	Verplichting 1 tot 5 jaar
Dienstverlening personeel- en salarisadministratie	429.000	429.000	-
IPAP verzekering	110.000	110.000	
Kopieermachines	51.000	51.000	157.250
Energie*	369.000	369.000	1.476.000
Vereniging voor vrije scholen	66.000	66.000	

* Energie wordt ingekocht via het collectief "energie voor scholen". Er is een commitment afgegeven voor deelname tot en met 2030.

Er zijn geen langlopende verplichtingen ten aanzien van huur.

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO zijn afspraken gemaakt over de duurzame inzetbaarheid (hoofdstuk 8A) en is de BAPO-regeling vervallen. De CAO-regelingen betreffende de duurzame inzetbaarheid, geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar.
Uit inventarisatie blijkt dat 12 medewerkers gebruik maken van het sparen van deze uren.
Hiervoor is een voorziening getroffen van € 109.000

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2025

3	Baten	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
3.1	<u>Rijksbijdragen OCW</u>			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	29.772.650	28.151.240	27.180.800
3.1.2	Overige subsidies OCW	997.490	711.200	610.830
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	774.650	692.400	821.380
	Totaal	31.544.790	29.554.840	28.613.010
	<i>Specificatie</i>			
3.1.1	<i>Rijksbijdragen OCW</i>			
	Rijksbijdragen personeel OCW	29.772.650	28.151.240	27.180.800
	Totaal	29.772.650	28.151.240	27.180.800
3.1.2	<i>Overige subsidies OCW</i>			
	Geormerkte subsidies	997.490	711.200	610.830
	Totaal	997.490	711.200	610.830
3.2	<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen	599.720	256.200	239.510
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	8.420	6.000	10.750-
	Totaal	608.140	262.200	228.760
3.5	<u>Overige baten</u>	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
3.5.1	Verhuur	432.800	397.700	399.430
3.5.2	Detachering personeel	75.000	75.800	79.040
3.5.3	Schenking	844.860	586.600	353.700
3.5.5	Ouderbijdragen	70	-	5.990
3.5.6	Overige	397.160	329.700	203.390
	Totaal	1.749.890	1.389.800	1.041.550

4	Lasten	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
4.1	<u>Personeelslasten</u>			
4.1.1	Lonen en salarissen	24.867.520	24.921.510	23.739.200
4.1.2	Overige personele lasten	3.025.740	2.472.830	2.813.210
4.1.3	Af: uitkeringen	536.020-	195.300-	341.180-
	Totaal	27.357.240	27.199.040	26.211.230
	<i>Uitsplitsing</i>			
4.1.1	<i>Lonen en salarissen</i>			
	Brutolonen en salarissen	19.227.660	19.186.660	18.233.340
	Sociale lasten	3.003.510	2.974.850	2.972.340
	Pensioenpremies	2.636.350	2.760.000	2.533.520
	Totaal	24.867.520	24.921.510	23.739.200
4.1.2	<i>Overige personele lasten</i>			
	Reiskosten (woon- werkverkeer)	118.920	127.230	115.900
	Dienstreizen	62.620	59.200	45.920
	Gratificaties	22.840	8.000	9.880
	Part.fnds ww-kosten	33.520	-	3.350-
	Personeel niet in loondienst	1.654.200	942.300	1.705.820
	Vrijwilligersvergoeding	55.780	66.800	55.690
	Onderzoeken/begeleidingsdienst	63.860	85.400	38.930
	Dotatie personele voorzieningen	172.490	2.000	36.880
	Scholing	607.340	890.100	378.420
	Personeels- en arbeidsmarktbeleid	61.970	61.800	65.030
	Arbo-dienstverlening	116.750	116.500	104.680
	Overige pers. lasten/via salaris	950	-	-
	Overige personele lasten	54.500	113.500	259.410
	Totaal	3.025.740	2.472.830	2.813.210
	Gemiddeld aantal FTE's	2025	2024	
	- Directie	19,30	14,74	
	- Onderwijzend Personeel	193,19	196,02	
	- Onderwijs Ondersteunend Personeel	69,15	69,73	
4.2	<u>Afschrijvingen</u>	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
4.2.2	Gebouwen	380.310	435.950	337.640
4.2.3	Inventaris en apparatuur	371.650	403.060	364.390
4.2.5	Leermiddelen	67.720	91.890	60.760
	Totaal	819.680	930.900	762.790
4.3	<u>Huisvestingslasten</u>	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
4.3.1	Huur	131.320	160.700	178.680
4.3.3	Onderhoud	249.710	198.900	221.520
4.3.4	Energie en water	460.840	474.900	478.440
4.3.5	Schoonmaakkosten	521.560	490.660	481.700
4.3.6	Heffingen	71.100	65.400	66.320
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorzieningen	516.980	532.000	441.570
4.3.8	Overige huisvestingslasten	117.320	66.600	97.100
	Totaal	2.068.830	1.989.160	1.965.330

4.4	Overige lasten	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
4.4.1	Algemene beheerslasten	736.400	562.060	561.450
4.4.2	Kosten inventaris en apparatuur	482.150	386.100	447.040
4.4.3	Kosten leer- en hulpmiddelen	623.460	662.350	618.890
4.4.5	Overige kosten	752.850	656.920	720.780
	Totaal	2.594.860	2.267.430	2.348.160
	<i>Uitsplitsing</i>			
4.4.1	<i>Algemene beheerslasten</i>			
	Administratie- en advieskosten	380.660	377.700	357.570
	Accountantskosten *	20.990	20.100	21.540
	Kantoorbenodigdheden	11.760	9.800	12.810
	Reis- en verblijfkosten	8.000	10.700	5.870
	Telefoonkosten	20.990	26.000	25.710
	Portokosten	3.360	4.360	3.470
	Overige beheerslasten	106.000	70.400	85.910
	Juridische ondersteuning/advieskosten	179.800	43.000	48.570
	Vervoerskosten	4.840	-	-
	Totaal	736.400	562.060	561.450
	* <i>Specificatie honorarium accountant</i>			
	- jaarcontrole	20.260	20.100	19.360
	- subsidie bouwproject controle	-	-	2.180
	- Voorziening groot onderhoud	730	-	-
	Accountantskosten	20.990	20.100	21.540
4.4.2	<i>Kosten inventaris en apparatuur</i>			
	Inventaris en apparatuur	81.020	29.100	51.980
	ICT-verbruikskosten	154.080	145.700	164.490
	ICT-licenties	247.050	211.300	230.570
	Totaal	482.150	386.100	447.040
4.4.3	<i>Kosten leer- en hulpmiddelen</i>			
	Verbruiksmateriaal onderwijs	490.940	521.600	489.960
	Handwerk materiaal	16.380	26.400	29.190
	Handenarbeid	3.460	10.200	3.290
	Euritmie	3.430	4.650	2.380
	IB/RT Materiaal	11.820	21.800	16.150
	Kopieerkosten	97.430	77.700	77.920
	Totaal	623.460	662.350	618.890

4.4.5	<i>Overige kosten</i>			
	Wervingskosten	129.510	60.100	96.200
	Representatiekosten	16.220	15.650	14.340
	Schoolse activiteiten	14.590	33.100	35.670
	Muziek/Toneel/Jaarfeest	51.900	48.750	55.580
	Voeding (kleuter)klassen	51.340	42.400	46.710
	Klassenbudget	10.370	19.200	6.420
	Buitenschoolse activiteiten	97.200	77.000	102.840
	PR/Schoolkrant	46.560	63.700	57.820
	Bijdragen aan/vanuit SWV	53.820	54.400	53.880
	Bijdragen aan/vanuit best./bmt.	-	10-	-
	Verzekeringen	15.740	38.600	59.600
	Abonnementen	194.320	157.800	163.080
	Medezeggenschapsraad	67.620	19.930	10.230
	GMR	3.660	26.300	18.410
	Totaal	752.850	656.920	720.780

5.1	<u>Financiële baten</u>	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	Rentebaten	253.930	45.600	68.050
	Totaal	253.930	45.600	68.050

De rentebaten zijn de renten van de spaarrekening en rekeningcourant. Inclusief de wettelijke rente voor de vordering op OCW.

5.5	<u>Financiële lasten</u>	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	Rente- en bankkosten	5.100	4.900	4.300
	Totaal	5.100	4.900	4.300

De rente- en bankkosten bestaan hoofdzakelijk uit de in rekening gebrachte kosten van het aanhouden van een spaarrekening en rekening-courant.

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2025 bedraagt € 1.311.040 positief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en toe te voegen aan de volgende reserves:

Reserves	Stand 1-1-2025	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2025
Algemene Reserve (publiek)	2.804.600	1.311.040	925.570	5.041.210
Bestemmingsreserve (publiek)	925.570	-	925.570-	-
Bestemmingsreserve huisvesting (privaat)	1.386.880	-	1.386.880-	-
Bestemmingsreserve overige (privaat)	1.589.130	-	1.589.130-	-
Algemene Reserve (privaat)	-	-	2.976.010	2.976.010
Totaal reserves	6.706.180	1.311.040	-	8.017.220

Bestemmingsreserves	Stand 1-1-2025	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2025
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
NPO	925.570	-	925.570-	-
	925.570	-	925.570-	-
<i>Bestemmingsreserve huisvesting (privaat)</i>				
Huisvesting	1.386.880	-	1.386.880-	-
Overige	1.589.130	-	1.589.130-	-
	2.976.010	-	2.976.010-	-
Totaal bestemmingsreserves	3.901.580	-	3.901.580-	-

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld

B10 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Stichting Vrienden van Pallas	Stichting	Gemeente Uden

B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

WNT-verantwoording 2025 Pallas

De WNT is van toepassing op Pallas.

Het voor Pallas toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 191.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D) met een totaal aan complexiteitspunten van 10, nader gespecificeerde als volgt:

- Baten	6
- Leerlingen	3
- Onderwijssoorten	1
Totaal	10

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2025

bedragen x € 1	W Kasbergen	MEW Leijser	Wi den Blanken	HME van den Boom - Kouwenberg
Funcctiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Voorzitter College van Bestuur	Interim College van Bestuur	Interim College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 31-12	10-7 31-12	01-01 31-07	01-01 31-07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	1,0000	0,8000	0,8000
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 110.115	€ 56.793	€ 57.408	€ 60.096
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 26.344	€ 9.807	€ 9.105	€ 9.105
Subtotaal	€ 136.459	€ 66.600	€ 66.513	€ 69.201
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 191.000	€ 80.639	€ 88.750	€ 88.750
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale bezoldiging	€ 136.459	€ 66.600	€ 66.513	€ 69.201
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024

bedragen x € 1	W Kasbergen	E Swinkels	HME van den Boom - Kouwenberg
Funcctiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Controller	Interim College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 31-12	01-01 31-12	01-08 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	0,8000	0,8000
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 136.050	€ 79.324	€ 36.086
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.680	€ 13.212	€ 6.411
Subtotaal	€ 159.730	€ 92.536	€ 42.497
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 166.000	€ 132.800	€ 55.333
Totale bezoldiging	€ 159.730	€ 92.536	€ 42.497

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

bedragen x € 1	WI den Blanken		HME van de Boom - Kouwenberg	
	Interim College van Bestuur		Interim College van Bestuur	
Kalenderjaar	2025	2024	2025	2024
Periode functievervulling in het kalenderjaar		01-01 31-12		01-04 05-07
Aantal kalendermaanden functievervulling		12		4
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief	€ 235	€ 221	€ 235	€ 221
Maxima op basis van de normbedragen per maand		€ 260.160		€ 61.600
Individueel toepasselijke maximum gehele periode		€ 232.492		€ 61.880
Bezoldiging				
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?		Ja		Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 0	€ 143.560	€ 0	€ 18.580
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 0	€ 143.560	€ 0	€ 18.580
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 0	€ 143.560	€ 0	€ 18.580
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.		n.v.t.

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2025								
bedragen x € 1	M Dibbets	M vd Lisdonk	M Wiggers de Vries	K Visser	T Douma	W Modderkolk	J Stadens	
Functiegegevens	Vicevoorzitter	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 31-08	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	01-10 31-12	
Bezoldiging								
Totale bezoldiging	€ 8.104	€ 12.084	€ 12.084	€ 12.194	€ 18.322	€ 12.084	€ 3.021	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 12.716	€ 19.100	€ 19.100	€ 19.100	€ 28.650	€ 19.100	€ 4.814	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

Gegevens 2024						
bedragen x € 1	C Veltkamp	K Visser	M vd Lisdonk	M Wiggers de Vries	M Dibbets	W Broekhuijsen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 30-06
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	€ 18.126,00	€ 12.113,00	€ 12.084,00	€ 12.084,00	€ 8.676,00	€ 6.042,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 24.900,00	€ 16.600,00	€ 16.600,00	€ 16.600,00	€ 16.600,00	€ 8.300,00

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

C Overige gegevens

C1 **Controleverklaring**

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Pallas

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Pallas te Uden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pallas op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2025 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2025;
2. De staat van baten en lasten over 2025; en
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pallas zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijsaccountantsprotocol OCW 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 8 juni 2026

Eshuis Registeraccountants B.V.

Was getekend: drs. M.H.W. (Michel) Schaepers RA